

گزارش پارلمان الکترونیکی سال ۲۰۱۶: ۴. وبگاه‌های پارلمانی و ارتباطات پارلمانی

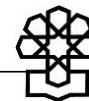
معاونت پژوهش‌های زیربنایی و امور تولیدی
دفتر: مطالعات ارتباطات و فناوری‌های نوین

کد موضوعی: ۲۸۰
شماره مسلسل: ۱۵۹۶۰
مردادماه ۱۳۹۷

به نام خدا

فهرست مطالب

۱.....	چکیده
۱.....	مقدمه
۲.....	وبگاه‌های پارلمانی
۲.....	طراحی و مدیریت وبگاه‌های پارلمانی
۵.....	محتوای وبگاه‌های پارلمانی
۱۰.....	رویه‌های دسترسی به موقع به اطلاعات پارلمانی
۱۲.....	قابلیت دسترسی و استفاده از اسناد پارلمانی
۱۴.....	نقاط تمرکز وبگاه‌های پارلمانی کشورهای جهان
۱۷.....	ارتباطات بین شهروندان و پارلمان
۲۲.....	ابزارهای ارتباطی اعضای پارلمان
۲۴.....	ابزارهای ارتباطی کمیسیون‌های تخصصی پارلمانی
۲۵.....	جامعه هدف در پارلمان الکترونیکی و چالش‌های برقراری ارتباط
۳۰.....	همکاری بین پارلمانی
۳۵.....	جمع‌بندی
۳۷.....	منبع و مأخذ



گزارش پارلمان الکترونیکی سال ۲۰۱۶: ۴. وبگاه‌های پارلمانی و ارتباطات پارلمانی

چکیده

پارلمان‌های دنیا در تلاش‌اند که از فناوری‌های مبتنی بر وب برای تحقق اهداف خود حداکثر استفاده را ببرند. در این گزارش گزیده‌ای از تجربه و رویکرد دیگر کشورها در تحقق اهدافی همچون افزایش شفافیت و جلب مشارکت شهروندان و متخصصان در فرآیندهای تقنینی و نظارتی مجالس با کمک فناوری اطلاعات و ارتباطات عرضه می‌شود. نمونه‌های پیشرفته در جلب مشارکت شهروندان در فرآیندهای تقنینی همچون استفاده از ویکی‌ها در پارلمان برزیل برای جلب مشارکت شهروندان در قانونگذاری تا استفاده نمایندگان از روش‌های سنتی مانند استفاده از پست الکترونیکی شخصی در این گزارش مورد بررسی قرار گرفته است. امروزه همه پارلمان‌های جهان از وبگاه مستقل برخوردارند و تلاش برای بهبود امنیت و تجربه کاربری کاربران روزبه‌روز اهمیت بیشتری می‌یابد. امروزه دیگر این وبگاه‌ها تنها مختص به گزارش عملکرد مجالس نیستند، بلکه کمیسیون‌ها و کمیته‌ها نیز از وبگاه‌های خاص خودشان بهره می‌گیرند. پارلمان‌ها در حال گسترش درگاه‌های ارتباطی خود با شهروندان و دیگر پارلمان‌ها هستند. استفاده از تلویزیون و تلویزیون اینترنتی برای عرضه اطلاعات پارلمانی با غنای بیشتر در بسیاری از پارلمان‌ها در حال رواج است. وبگاه‌های پارلمانی گرچه معمولاً از نشان دادن رویه قانونگذاری و مراحل آن پشتیبانی می‌کنند، اما انتشار اطلاعات پارلمانی در قالب‌های باز در پارلمان‌های مختلف نیازمند اراده سیاسی قانونگذاران است. انتشار اطلاعات در قالب‌های باز امکان استفاده مجدد از آنها را امکان‌پذیر می‌سازد و همچنین اطلاعات توسط وسایل رایانشی بهتر قابل پردازش هستند. ارتباطات بین پارلمانی نیز به‌عنوان یک روش انتقال تجربه پارلمانی مطرح است که در این گزارش مورد بررسی قرار می‌گیرد.

مقدمه

وبگاه‌های پارلمانی به‌مثابه خط مقدم ارتباط پارلمان‌ها با مردم و دیگر نهادها از اهمیت زیادی برخوردارند. فرآیند طراحی و اداره وبگاه‌ها، ساختار وبگاه‌ها و محتوای عرضه شده در یک وبگاه پارلمانی بسیار اهمیت دارد. ارتباطات میان پارلمان‌ها از طریق شبکه‌های پارلمانی انجام می‌شود و شبکه‌های پارلمانی بستری مفید برای ارائه و انتقال تجربیات میان پارلمان‌هاست. در این گزارش بررسی می‌شود که اداره وبگاه‌ها در پارلمان‌های مختلف چه تغییراتی داشته است.

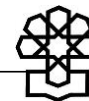
وبگاه‌های پارلمانی اطلاعات مربوط به دستور جلسات و مذاکرات صحن را چگونه منتشر می‌کنند؟ داده‌های باز تا چه میزان در دستور کار پارلمان‌های مختلف قرار دارند؟ آخرین پیشرفت‌های معماری فنی وبگاه‌های قابل استفاده در کشورها کدامند؟ فناوری‌های جدید، ارتباطات میان نمایندگان و مردم و اخذ نظرات و جلب مشارکت مردم را در فرآیند بررسی طرح‌ها و لوایح، چگونه تسهیل کرده‌اند؟ رسانه‌های اجتماعی در این امور چه نقشی دارند؟ استفاده از ابزارهای اشتراک ویدئو در پارلمان‌ها چگونه است؟ دیدگاه پارلمان‌ها به مزایای ابزارهای دیجیتالی چیست؟ شبکه‌های همکاری پارلمانی بین پارلمان‌های مختلف کدامند و پارلمان‌ها با این نهادها چه ارتباطی دارند؟

وبگاه‌های پارلمانی

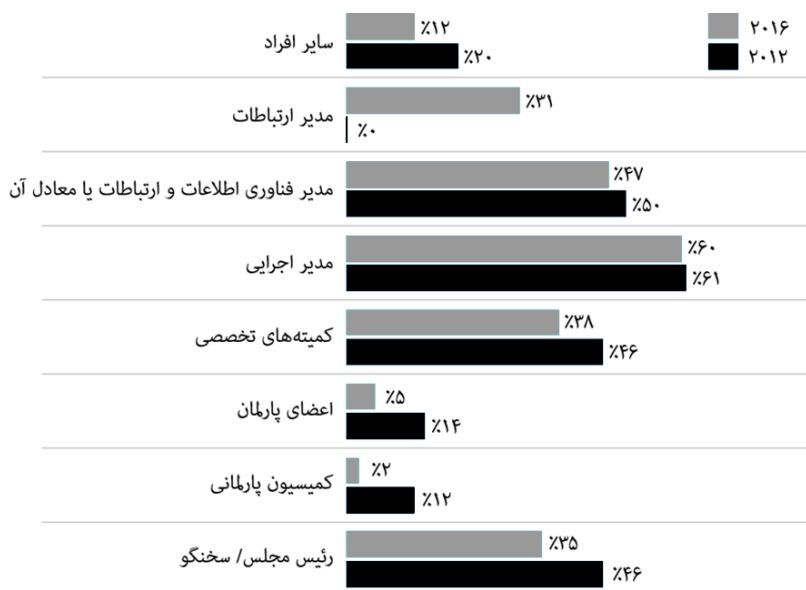
وبگاه‌ها یکی از کانال‌های اولیه‌ای به‌شمار می‌روند که پارلمان‌ها با استفاده از آنها به برقراری ارتباط، اشتراک‌گذاری اطلاعات و تشریح مساعی با عموم مردم مبادرت می‌ورزند. همانگونه که پیش از سال ۲۰۰۸ نیز عمومیت داشته است، ۹۰ درصد از پارلمان‌ها حداقل یک وبگاه داشتند که در سال ۲۰۱۶ این رقم به ۱۰۰ درصد رسید. در اینجا ذکر این نکته ضروری است که عبارت «وبگاه» طیف گسترده‌ای از محتوا را چه به‌لحاظ عملکردی و چه به‌لحاظ قابلیت استفاده، دربرمی‌گیرد. پیش از این و در سال ۲۰۰۷، در شرایطی که داده‌ها برای نخستین گزارش پارلمان الکترونیکی جمع‌آوری می‌شد، وبگاه‌ها نوعاً ایستا بوده و به‌عنوان منابع اطلاعاتی و ذخایر پخش برنامه‌ها عمل می‌کردند. در آن زمان ابزارهای تعاملی و تشریح مساعی بسیار کم بوده است. امروزه با اشاعه دستگاه‌های تلفن همراه، افزایش ظرفیت‌های باند پهن و وب اجتماعی، وبگاه‌ها خدمات داده‌ای، ویدئویی و شنیداری به‌مراتب تعاملی‌تری را ارائه می‌کنند و دارای قابلیت بهره‌برداری توسط طیف گسترده‌ای از دستگاه‌ها هستند. این امر در عوض پیچیدگی‌های وبگاه‌ها را بیشتر می‌کند و بدین ترتیب الزامات مربوط به برنامه‌ریزی، مدیریت و هزینه‌های راه‌اندازی آنها را افزایش می‌دهد.

طراحی و مدیریت وبگاه‌های پارلمانی

این بخش از گزارش بر ماهیت وبگاه‌های پارلمانی و نحوه طراحی و مدیریت آنها و نیز نوع محتوایی که در دسترس قرار می‌دهند، تمرکز یافته است. میزان اهمیت وبگاه‌ها برای پارلمان‌ها از طریق سطوح مدیریتی که چارچوب‌ها و اهداف راهبردی وبگاه‌های پارلمان را تعیین می‌کنند قابل شناسایی است. در این خصوص دست‌کم بخشی از این مسئولیت برای ۶۰ درصد از پارلمان‌های مورد پیمایش برعهده دبیرکل، در مورد ۳۵ درصد از آنها برعهده رئیس و سخنگوی هیئت مقننه و در کمتر از نیمی از آنها (۴۷ درصد) برعهده رئیس فناوری اطلاعات و ارتباطات است. در موارد بسیار اندک از پارلمان‌ها (۵ درصد) این مسئولیت برعهده نمایندگان و در ۲ درصد از آنها برعهده کمیته‌های پارلمانی است.



نمودار ۱. کسانی که اهداف وبگاه‌های پارلمان را تعیین می‌کنند (تعداد= ۱۱۴)



براساس آخرین پیمایش صورت گرفته، مسئولیت تعیین اهداف وبگاه‌های پارلمانی در ۳۱ درصد از پارلمان‌ها برعهده مدیران ارتباطات پارلمان قرار گرفته است. این امر بدان مفهوم است که در شرایطی که وبگاه‌ها به‌عنوان ابزارهای راهبردی و ابزارهای ارتباطی برای پارلمان‌ها قلمداد می‌شوند از این ابزارها کمتر به‌عنوان دارایی‌های فنی یاد می‌شود. همانگونه که جدول ۱ نشان می‌دهد، در ۴۲ درصد از پارلمان‌ها، مدیر ارتباطات و فناوری اطلاعات و مدیر ارتباطات در فرآیند تعریف اهداف راهبردی وبگاه‌های پارلمانی نقشی ندارند. این در حالی است که در ۱۹ درصد از پارلمان‌ها هم مدیر ارتباطات و فناوری اطلاعات و هم مدیر ارتباطات در این فرآیند شرکت می‌کنند.

جدول ۱. نقش مدیر فناوری اطلاعات و ارتباطات و مدیر ارتباطات

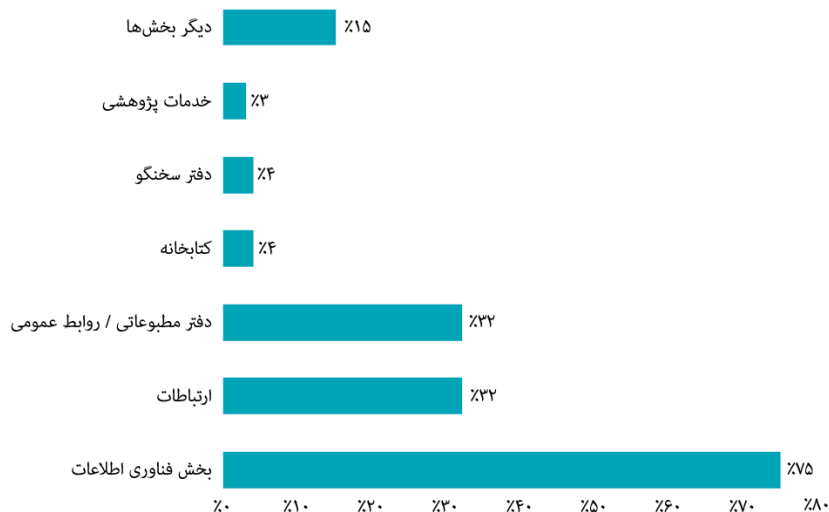
(تعداد= ۱۱۴)

در تعیین اهداف راهبردی و وبگاه‌های پارلمانی

۲۷٪	مدیر فناوری اطلاعات و ارتباطات
۱۱٪	مدیر ارتباطات
۱۹٪	هر دو
۴۲٪	هیچ‌کدام

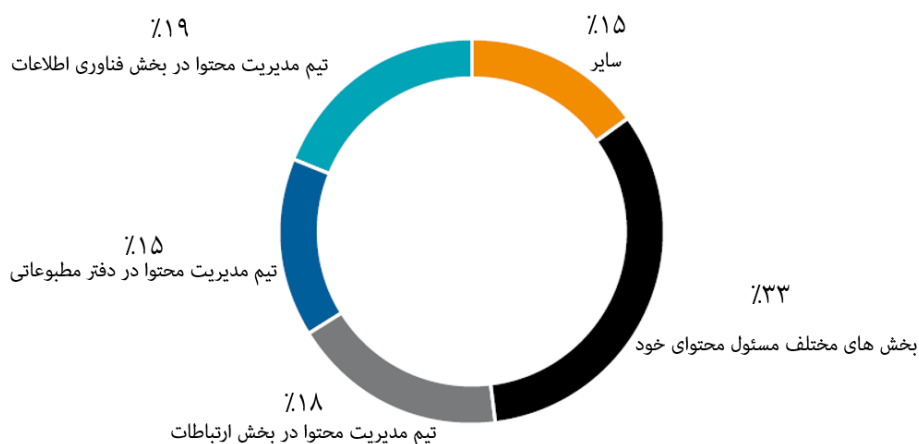
مسئولیت واقعی برای مدیریت وبگاه‌های پارلمانی به طیفی از بخش‌ها مربوط می‌شود. بخش فناوری اطلاعات در اغلب موارد (۷۵ درصد) و بخش ارتباطات و اداره مطبوعات در حدود یک‌سوم از موارد (۳۲ درصد) در این امر دخالت دارند. گروه‌ها و کمیته‌های مشترک، دفاتر شخصی نمایندگان و دولت از دیگر مسئولان وبگاه‌های پارلمانی به‌شمار می‌روند.

نمودار ۲. مسئولیت وبگاه‌های پارلمانی (تعداد= ۱۱۴)

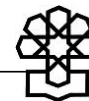


دقت بیشتر در کارکرد وبگاه‌های پخش زنده و مدیریت محتوا ما را به این نکته رهنمون می‌سازد که یک‌سوم از پارلمان‌ها دارای بخش‌های متعددی هستند که هر یک در برابر تأمین محتوای مربوط به خود مسئول‌اند. در غیر این صورت نقش مدیریت محتوا به‌طور مساوی میان اداره مطبوعات (برمبنای گزارش ۱۵ درصد از پارلمان‌های پاسخ‌دهنده)، بخش ارتباطات (برمبنای گزارش ۱۸ درصد از پارلمان‌ها) و بخش فناوری اطلاعات (برمبنای گزارش ۱۹ درصد از پارلمان‌ها) تقسیم می‌شود.

نمودار ۳. کسانی که وبگاه‌های پارلمانی را مدیریت می‌کنند (تعداد= ۱۱۳)



همانگونه که پیش از این نیز به آن اشاره شد، وبگاه‌ها به‌طور فزاینده‌ای به‌عنوان ابزارهایی راهبردی برای پارلمان شناخته می‌شوند و چه به‌لحاظ پیچیدگی و چه به‌لحاظ بزرگی، رشد روزافزونی می‌یابند. این بدان مفهوم است که شمار روزافزونی از پارلمان‌ها خط‌مشی‌هایی رسمی را جهت کنترل و



قاعده‌مندسازی فعالیت‌ها و فرآیندهای مدیریتی و عملیاتی خود، توسعه می‌بخشند. در این بین ۸۲ درصد از پارلمان‌ها یا از خط‌مشی‌های مکتوب رسمی (۵۵ درصد) یا از خط‌مشی‌های غیرمکتوب و غیررسمی (۲۷ درصد) برای مدیریت محتوا در وبگاه‌های خود برخوردارند. تنها ۳۷ درصد نیز دارای خط‌مشی مکتوب رسمی برای توسعه وبگاه‌های خود هستند. در این خصوص ۴۳ درصد از خط‌مشی رسمی در حوزه امنیت و ۴۰ درصد نیز از خط‌مشی غیررسمی در این خصوص برخوردارند.

نمودار ۴. سیاست‌ها و خط‌مشی‌های وبگاه‌های پارلمانی (تعداد=۱۱۱)



محتوای وبگاه‌های پارلمانی

وبگاه‌ها یکی از شیوه‌های اولیه و بی‌واسطه تعامل عموم مردم با پارلمان هستند. وبگاه‌ها این امکان را برای پارلمان‌ها فراهم می‌سازند که طیف گسترده‌ای از اطلاعات را در یک مکان واحد فراهم آورند و سطوحی از خدمات مشتریان را که پیش از این امکان‌پذیر نبوده است، ارائه دهند. اینترنت اغلب به‌عنوان «هم‌سطح‌کننده بزرگ» توصیف شده و در جهت برقراری مردم‌سالاری در چارچوب دسترسی به نهادها و مؤسسات عمل می‌کند. هرچند ممکن است این نکته قابل بحث باشد، اما محیط دیجیتالی، تشریک مساعی به‌مراتب بیشتر با پارلمان‌ها را مورد حمایت قرار داده و فرصت‌های به‌مراتب بیشتری را جهت دستیابی به پیشینه و تاریخچه پارلمان، ساختار، رویه‌ها و اعضای آن و نیز امکان مشارکت و متابعت تنگاتنگ‌تری را در فرآیندهای قانونگذاری فراهم می‌سازد.

جدول ۲. درصد پارلمان‌هایی که از انواع اطلاعات در وبگاه‌های پارلمانی پشتیبانی می‌کنند

(تعداد=۱۱۲)

درصد پارلمان‌های پشتیبانی‌کننده	انواع اطلاعات
٪۱۰۰	اعضای پارلمان
٪۹۹	عملکردها، فعالیت‌ها و خروجی‌های پارلمان
٪۹۸	کمیته‌های پارلمان، کمیسیون‌ها و سایر نهادهای غیرعمومی
٪۹۶	تاریخچه و نقش پارلمان
٪۹۶	رهبان منتخب پارلمان
٪۹۵	انتشارات، خدمات اسناد و اطلاعات
٪۹۲	لینک به وبگاه‌های مرتبط
٪۸۸	اداره پارلمان
٪۸۷	دسترسی به پارلمان
٪۸۰	تماس جهت سؤال‌های مربوط به پارلمان
٪۷۶	احزاب سیاسی در پارلمان
٪۷۶	تماس جهت سؤال‌های مربوط به مدیریت وبگاه
٪۷۲	لینک به حساب‌های کاربری در رسانه‌های اجتماعی
٪۷۱	نقشه وبگاه
٪۶۵	پرسش و پاسخ‌های متداول
٪۶۲	انتخابات و سامانه‌های رأی‌دهندگان
٪۵۷	درباره وبگاه

با نگاهی به انواع محتوای ایستای ارائه شده از سوی وبگاه‌ها به این نکته می‌رسیم که همه وبگاه‌های پارلمانی اطلاعاتی را درخصوص نمایندگان در خود گنجانده‌اند. در حدود نهم از وبگاه‌ها به تشریح کارکردها و ترکیب پارلمان‌ها، کمیته‌ها و ریاست در پارلمان می‌پردازند. همچنین آنها دست کم برخی از اطلاعات، نشریات و اسناد را درخصوص تاریخچه پارلمان ارائه می‌دهند. همانگونه که جدول ۲ نشان می‌دهد کمتر از ۵۷ درصد از وبگاه‌ها اطلاعاتی در مورد خود وبگاه ارائه می‌دهند که با در نظر گرفتن پیچیدگی‌ها و غنای وبگاه‌های پارلمانی امروز این اطلاعات عمدتاً غیرمرتبط قلمداد می‌شوند. سه‌چهارم از وبگاه‌ها (۷۶ درصد) به ارائه جزئیات مربوط به پرسش‌ها پیرامون وبگاه می‌پردازند، ۷۱ درصد از فهرستی از سؤال‌های متداول (FAQ) و ۷۱ درصد نیز از نگاشتی برای کمک به بازدیدکنندگان جهت جست‌وجو، برخوردارند. در شرایطی که وبگاه‌های پارلمانی به وبگاه‌هایی به مراتب پویاتر و غنی‌تر تبدیل می‌شوند، به همان میزان نیز اطلاعات به مراتب تفصیلی‌تری را درخصوص نقش بودجه‌ای، نظارتی و قانونی پارلمان به نمایش می‌گذارند. باید توجه داشت که امروزه محتوا به‌طور روزافزون در قالب ویدئوهای غنی و پویای پخش زنده و آرشیوهای دیداری و شنیداری نمود می‌یابد تا متنی ساده. ۸۵ درصد از پارلمان‌ها به انتشار فهرست برخط از برنامه‌های کلی پارلمان و به همان اندازه (یعنی ۸۵ درصد) نیز به انتشار فهرستی از



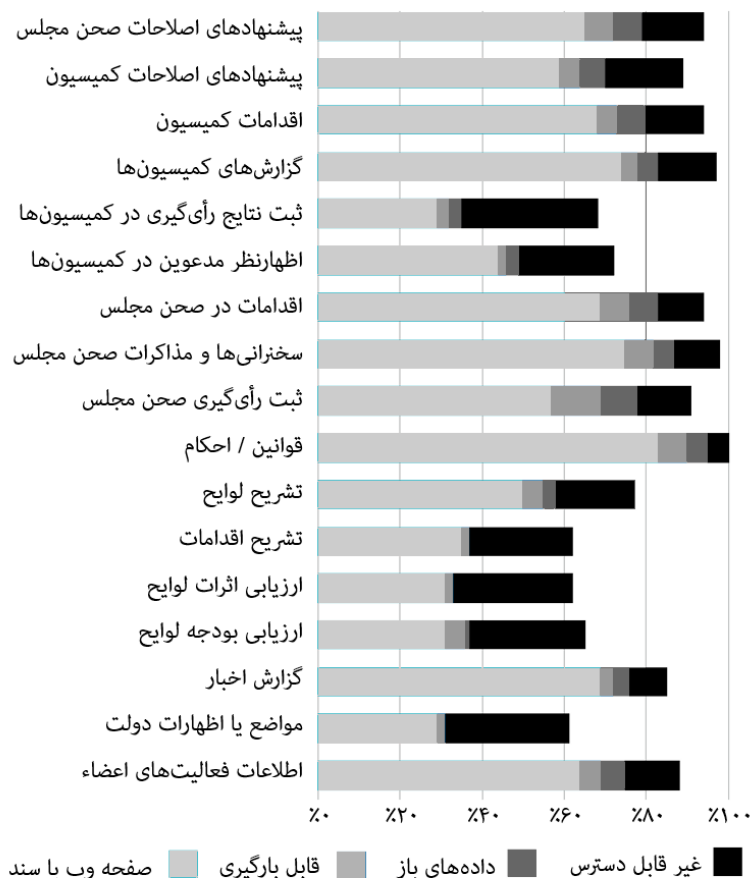
جلسات عمومی، فعالیت‌های کمیته‌ها و اسناد مربوطه می‌پردازند.

در ۶۱ درصد از پارلمان‌ها دسترسی به محتوای دیداری و شنیداری جلسات عمومی امکان‌پذیر است. حال آنکه دسترسی به محتوای مربوط به کمیته‌ها به مراتب کمتر توسعه‌یافته است و تنها از سوی ۳۶ درصد از پارلمان‌های پاسخ‌دهنده تأمین شده است. با در نظر گرفتن ارزش آموزشی، منابع پارلمانی ارائه‌شده به صورت برخط ناامیدکننده است به طوری که کمتر از نیمی از پارلمان‌های پاسخ‌دهنده (۴۷ درصد) شرحی دیداری از فرآیندهای پارلمانی ارائه می‌دهند.

متون قانونی مصوب (انتشاریافته از سوی ۶۹ درصد از پارلمان‌های پاسخ‌دهنده) و تفسیر مالیه عمومی (انتشاریافته از سوی ۴۱ درصد از پارلمان‌های پاسخ‌دهنده) همواره در قلمرو فعالیت‌های پارلمان‌ها قرار نمی‌گیرد و ممکن است به قوه مجریه محول شود و به این ترتیب ممکن است طیف پاسخ‌ها به مراتب کمتر باشد.

همانگونه که در نمودار ۵ دیده می‌شود، پارلمان‌ها درخصوص نحوه در دسترس قرار دادن اطلاعات در وبگاه‌های خود، اغلب به شیوه «انتشار و پخش» عمل می‌کنند و اطلاعات را در قالبی قابل بارگیری، اما غیرقابل ویرایش نظیر پی‌دی‌اف ارائه می‌دهند. درخصوص اصلاحیه‌های مربوط به پیش‌نویس‌های پیشنهادی در طول جلسات عمومی، ۶۵ درصد از پارلمان‌های پاسخ‌دهنده چنین اطلاعاتی را در قالب ایستا در وبگاه‌های خود قرار می‌دهند. این در حالی است که تنها ۷ درصد از پارلمان‌ها فایل‌های قابل بارگیری را که قابل اصلاح و پردازش بیشتر هستند (مثل صفحات اکسل) در وبگاه‌های خود قرار می‌دهند و تنها ۷ درصد نیز به ارائه زنده داده‌ها از بانک داده‌ها اقدام می‌کنند. به همین ترتیب ۶۴ درصد از پارلمان‌ها به ارائه اطلاعات پیرامون فعالیت‌های نمایندگان از طریق اسنادی مبادرت می‌ورزند که قابل ویرایش نیست. در این بین تنها ۵ درصد به ارائه اطلاعات قابل بارگیری و ویرایش‌پذیر و ۶ درصد به ارائه داده‌های باز می‌پردازند. ارائه داده‌های باز از آن جهت حائز اهمیت است که این امکان را برای گروه‌های ثالث نظیر سازمان‌های ناظر بر پارلمان فراهم می‌سازد که نه تنها از داده‌ها کپی تهیه کنند، بلکه به تحلیل و جدول‌بندی آنها نیز بپردازند.

نمودار ۵. چگونگی دسترسی به انواع محتواها (تعداد=۱۱۱)



هدف از ارائه قالب تغییرپذیر قابل اصلاح برای اسناد، تنها فراهم‌سازی امکان تبدیل داده‌ها نیست، بلکه هدف آن است که این اسناد قابل خواندن و استفاده مجدد باشند و بتوان آنها را پیوند داد و مورد تحلیل قرار داد. چنین روندی نیاز به تکثیر دستی اطلاعات و حتی ورود دوباره داده‌ها را مرتفع ساخته و خطر ایجاد اشتباه را در آنها کاهش می‌دهد. داده‌های باز به‌دست آمده از واسط برنامه‌های کاربردی (API) به‌طور مستقیم تغییرپذیر نخواهند بود، اما به‌راحتی خوانده و پردازش می‌شوند.

اسناد گزارش شده‌ای که اغلب در قالب قابل بارگذاری و ویرایش‌پذیر در دسترس قرار می‌گیرند، به‌عنوان اسناد مورد نیاز در رأی‌گیری‌های جلسات عمومی به‌شمار می‌روند که تنها از سوی ۱۲ درصد از پارلمان‌های پاسخ‌دهنده ارائه می‌شوند. همچنین این اسناد اغلب به‌صورت داده‌های باز ارائه می‌شوند. با این‌همه تنها ۹ درصد از پارلمان‌ها این اسناد را به‌صورت منابع باز ارائه می‌دهند. این امر حاکی از آن است که برای اغلب پارلمان‌ها، مفهوم قابلیت استفاده مجدد از ایده‌ها و داده‌های پارلمانی که ممکن است در چارچوب آن افراد دیگر در جهت ارائه ارزش افزوده به آنها اقدام کنند، مفهومی نسبتاً جدید به‌شمار می‌رود. البته ارائه داده‌های باز مستلزم کاهش هزینه‌های اضافی است و چالش‌های کیفی و ساختاری این نوع داده‌ها باید مورد بحث و بررسی قرار گرفته، زیرساخت‌های فنی و پشتیبانی آنها تأمین شده و



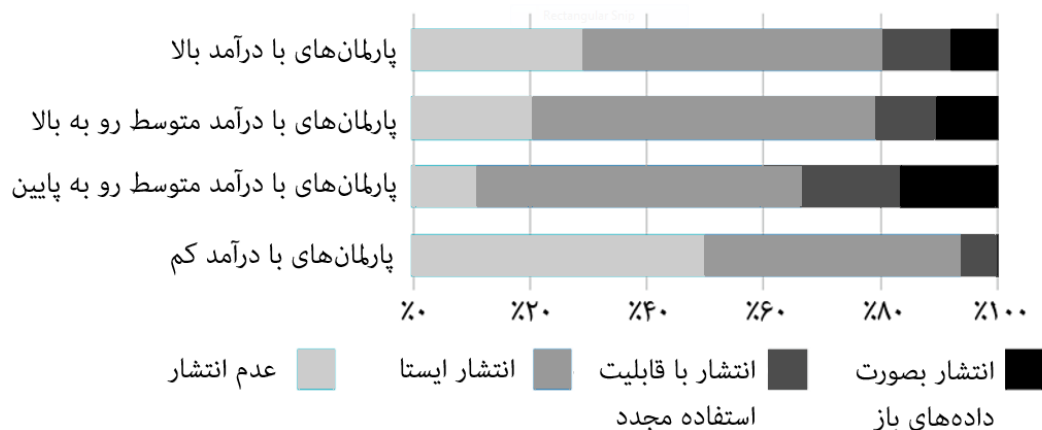
چالش‌های امنیتی موجود در این عرصه مدیریت شوند.

همه پارلمان‌های ارائه‌دهنده داده‌های باز و بهنگام در وبگاه‌ها در خصوص اصلاحیه‌های جلسات عمومی، بجز یکی از آنها (کشوری با درآمد متوسط رو به بالا) از پارلمان‌های کشورهای پردرآمد هستند. ۷۵ درصد از پارلمان‌های کشورهای پردرآمد، این اطلاعات را در قالبی با قابلیت استفاده مجدد و قابل بارگیری ارائه می‌دهند و ۷۵ درصد از همه پارلمان‌ها نیز در جهت ارائه داده‌های باز برای اصلاحیه‌های کمیته‌ها اقدام می‌کنند.

جدول ۳. اطلاعات موجود در وبگاه مربوط به تدوین و تصویب قانون، بودجه و نظارت (تعداد = ۱۰۹)

٪۸۵	برنامه کسب‌وکار پارلمان
٪۸۵	فعالیت‌های عمومی و مستندسازی
٪۸۵	فعالیت‌های کمیته، کمیسیون و سایر نهادهای غیر عمومی
٪۸۴	متن کامل مقررات جاری، آیین‌نامه‌های اجرایی یا مشابه آن
٪۷۴	شرح فرآیند قانونگذاری
٪۷۲	متن و وضعیت قوانین پیشنهادی
٪۶۹	شرح شرایط، رویه‌ها و سفارش‌های پارلمانی کسب‌وکار
٪۶۹	متن تمام قوانین مصوب
٪۶۱	صوت یا تصویر از جلسات عمومی
٪۵۶	نظارت (تحقیق و تفحص) از دولت توسط پارلمان
٪۴۷	نمودارهایی که نشان می‌دهند چگونه امور پارلمانی انجام می‌شوند
٪۴۱	شرح فرآیندهای تأمین مالی و بودجه عمومی
٪۳۶	اسناد شنیداری یا دیداری از جلسات کمیسیون‌ها

نمودار ۶. نوع انتشار نتایج رأی‌گیری عمومی در پارلمان‌ها بر حسب سطح درآمد آنها (تعداد = ۱۱۴)



رویه‌های دسترسی به موقع به اطلاعات پارلمانی

مشارکت روزافزون عموم مردم با پارلمان‌ها، زیر نظر داشتن فعالیت‌های نمایندگان و مطلع ساختن عموم مردم از فعالیت‌های آتی پارلمان از اهمیت بسزایی برخوردار است. در این راستا سه چهارم از پارلمان‌ها دست‌کم دو روز پیش از موعد به انتشار دستور جلسات خود در وبگاه‌ها در خصوص صحن عمومی (۷۳ درصد) و جلسات کمیته‌ها (۷۴ درصد) اقدام می‌کنند.

جدول ۴. زمانی که دستور جلسات در وبگاه منتشر می‌شود (تعداد=۱۰۷)

عدم انتشار	پس از جلسه	همان روز جلسه	حداقل دو روز قبل از جلسه	حداقل یک هفته قبل از جلسه	
٪۳	٪۳	٪۲۰	٪۳۷	٪۳۶	دستور کار جلسات صحن عمومی
٪۱۲	٪۲	٪۸	٪۳۸	٪۳۶	دستور کار کمیته‌ها

۹۳ درصد از پارلمان‌ها به انتشار اسناد مربوط به دستور جلسات صحن عمومی در همان روز برگزاری جلسه و یا پیش از آن در وبگاه‌های خود اقدام می‌کنند که این رقم در سال ۲۰۱۲، ۸۴ درصد بوده است. شمار بسیار اندکی از پارلمان‌ها پس از برگزاری جلسات صحن عمومی به انتشار اطلاعات مذکور در وبگاه‌های خود مبادرت می‌ورزند. انتشار اطلاعات جلسات صحن عمومی در ۳ درصد از پارلمان‌ها و انتشار اطلاعات کمیته‌ها در ۲ درصد از پارلمان‌ها پس از برگزاری جلسات انجام می‌شود. با این همه ۱۲ درصد از پارلمان‌ها اساساً اسناد کمیته‌ها را منتشر نمی‌کنند.

نمودار ۷. زمانی که معمولاً اسناد در وبگاه قرار می‌گیرند (تعداد=۱۰۷)



پیشنویس قانون از سوی ۴۳ درصد از پارلمان‌های پاسخ‌دهنده و صورت‌جلسات مربوط به جلسات



صحن عمومی از سوی ۴۷ درصد از پارلمان‌ها در همان روز برگزاری جلسات در وبگاه‌های پارلمانی انتشار می‌یابد. عموماً ۱۶ درصد از پارلمان‌ها یک روز پس از برگزاری به انتشار پیش‌نویس قانون اقدام می‌کنند و یک‌پنجم از پارلمان‌ها نیز یک روز پس از جلسات به انتشار صورتجلسات عمومی اقدام می‌کنند. این به آن مفهوم است که صورتجلسات عمومی از طریق وبگاه‌های پارلمانی، در همان روز و یا یک روز پس از جلسات در ۶۸ درصد از پارلمان‌ها در دسترس عموم قرار می‌گیرند. پیش‌نویس قانون در ۲۳ درصد از پارلمان‌ها در وبگاه‌های پارلمانی در دسترس قرار نمی‌گیرد (در برخی موارد این اسناد در وبگاه‌های متعلق به ادارات دولتی به‌جای وبگاه‌های پارلمانی در دسترس قرار می‌گیرند).

عموم مردم به صورتجلسات کمیته‌ها و کمیسیون‌ها کمتر دسترسی دارند. در این راستا تنها ۳۶ درصد از پارلمان‌ها یک روز پس از برگزاری جلسات به انتشار صورتجلسات کمیته‌ها (۲۵ درصد از پارلمان‌ها در همان روز) و یک‌سوم (۳۳ درصد) اساساً به انتشار این داده در وبگاه‌های خود مبادرت نمی‌ورزند.

داده‌های بالا نشان‌دهنده آن است که ابزارهای دیجیتالی این امکان را برای پارلمان‌ها فراهم آورده‌اند که پارلمان‌ها به‌طور قابل‌توجهی شفافیت خود را ارتقا بخشند و دسترسی عموم مردم به موضوعات پارلمانی را نسبت به قبل افزایش دهند. دسترسی به چنین اطلاعاتی در یک جامعه مردم‌سالار از آن جهت حائز اهمیت است که عموم مردم می‌توانند از آنچه در پارلمان‌ها می‌گذرد مطلع شده و جزئیات فرآیندها را دنبال کنند. البته نباید این نکته را از نظر دور داشت که در دسترس قرار دادن بهنگام اطلاعات از اهمیت بسزایی برخوردار است. ۵۲ درصد از پارلمان‌ها به ارائه اطلاعات بهنگام به عموم مردم از جمله متون قوانین پیشنهادی، فهرست کمیته‌ها و دستور جلسات عمومی در وبگاه‌های خود مبادرت می‌ورزند که این میزان نسبت به رقم ارائه شده در گزارش پارلمان الکترونیکی سال ۲۰۱۲، فقط یک درصد افزایش را نشان می‌دهد.

جدول ۵. اطلاعات بهنگامی که در دسترس مردم، اعضای پارلمان و مقامات قرار می‌گیرند (تعداد=۱۱۰)

هرگز	به‌ندرت	بعضی مواقع	اغلب	همیشه	
٪۶	٪۱۲	٪۹	٪۱۶	٪۵۲	متن قانون پیشنهادی
٪۱۲	٪۶	٪۶	٪۱۵	٪۵۶	برنامه زمانی کمیسیون‌ها
٪۵	٪۵	٪۷	٪۱۶	٪۶۲	مشروح جلسات صحن
٪۱۸	٪۹	٪۹	٪۱۳	٪۳۷	توضیحات قوانین و رویه‌ها
٪۲۹	٪۹	٪۱۰	٪۸	٪۲۶	ارزیابی آثار قوانین

دقت در اسناد منتشره در زمان مشابه، حاکی از آن است که پارلمان‌ها اغلب به‌جای آنکه پیش‌آگاهی در خصوص حمایت از جلسات صحن و یا کمیسیون‌ها را انتشار دهند، در جهت انتشار اطلاعات مربوط به فرایندها و رویه‌ها اقدام می‌کنند. ۷۸ درصد از پارلمان‌ها همواره صورتجلسات عمومی را در همان زمان در دسترس مقامات و نمایندگان قرار می‌دهند. با این همه این رقم در خصوص احکام مجزای قانونی که

همیشه در همان زمان انتشار می‌یابند، ۳۴ درصد از پارلمان را تشکیل می‌دهد و ۲۹ درصد از پارلمان‌ها نیز هرگز چنین اسنادی را منتشر نمی‌کنند (انتشار این اسناد همواره از وظایف پارلمان‌ها نیست و در برخی موارد برعهده قوه مجریه است).

(تعداد=۱۰۷)

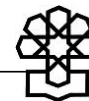
جدول ۶. ابزارهای جست‌وجو و مشاهده اطلاعات

٪۹۵	امکان جست‌وجو
٪۶۴	آرشیو صوتی یا تصویری
٪۴۳	خدمات اطلاع‌رسانی برای اسناد
٪۳۶	خدمات تلفن همراه که کاربران را برای دسترسی به اطلاعات و اسناد و مدارک همانگونه که در وبگاه موجودند، قادر می‌سازد
٪۲۷	خدمات تلفن همراه که مردم را برای دسترسی به اطلاعات و اسناد و مدارک همانگونه که در وبگاه موجودند، قادر می‌سازد

پارلمان‌ها افزون بر ارائه اطلاعات به موقع و مرتبط به نمایندگان و شهروندان باید از قابل جست‌وجو بودن اطلاعات منتشر شده در وبگاه‌های خود اطمینان حاصل کنند. در این راستا ۹۵ درصد از پارلمان‌ها امکانات جست‌وجو را جهت کمک به کاربران و مشاهده محتوا در وبگاه‌های خود قرار داده‌اند. دوسوم (۶۴ درصد) از پارلمان‌ها نیز به ارائه آرشیو ویدئویی و صوتی در وبگاه‌های خود اقدام کرده و ۴۳ درصد نیز خدمات هشداردهی را ارائه داده‌اند که قرارگیری هر سند جدید در وبگاه را به اطلاع افراد علاقه‌مند می‌رسانند. ۳۶ درصد از پارلمان‌ها با هدف افزایش میزان دسترسی به ارائه خدمات مبتنی بر تلفن همراه جهت دسترسی اعضای پارلمان به اسناد و اطلاعات پارلمانی از این طریق در عین دسترسی به آنها در وبگاه پارلمان اقدام می‌کنند و ۲۷ درصد از پارلمان‌ها نیز به ارائه این اسناد از تلفن همراه به عموم مردم مبادرت می‌ورزند.

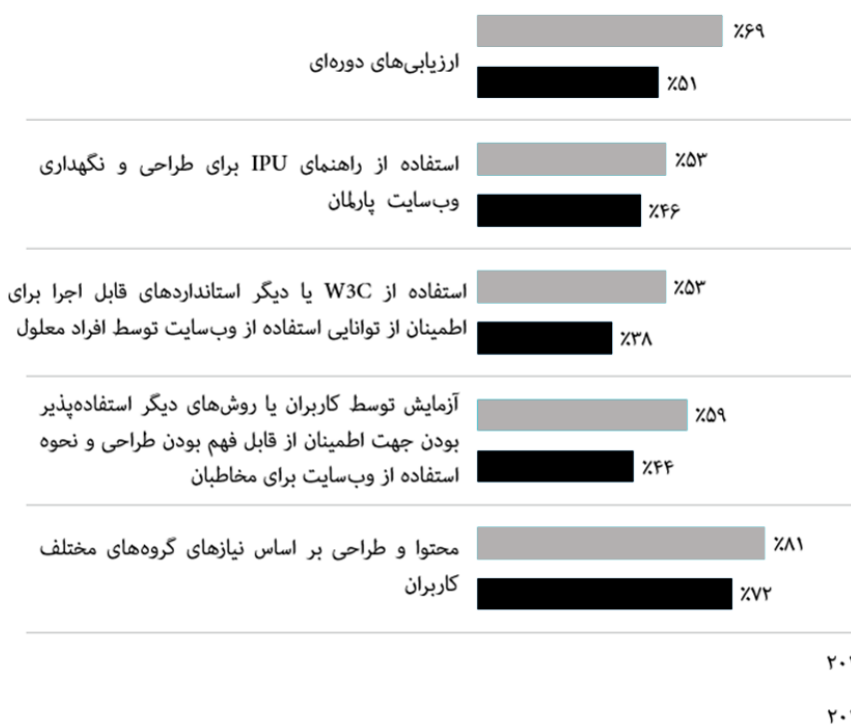
قابلیت دسترسی و استفاده از اسناد پارلمانی

در دسترس بودن و قابل فهم بودن اسناد پارلمانی و ابزارهای دستیابی به آنها و نیز قابل استفاده بودن این ابزارها از اهمیت بسزایی برخوردار است. در این خصوص تجربیات عملی و استانداردهای خوبی برای تضمین قابل استفاده بودن وبگاه‌ها و رفع نیازهای مراجعه‌کنندگان وجود دارد. ضوابطی از این دست نه تنها بررسی‌های مستقیم را آسان‌تر می‌سازند، بلکه دسترسی افرادی با نیازمندی‌های متفاوت را افزایش می‌دهند. در گزارش پارلمان الکترونیکی سال ۲۰۱۲ از افزایش فنون مربوط به قابل استفاده بودن سخن به میان آمده است، اما هیچ نوع افزایش نسبی در اعمال ضوابط قابلیت دسترسی گزارش نشده است. پیمایش پارلمان الکترونیکی سال ۲۰۱۶ افزایش قابل توجهی در همه جنبه‌های قابلیت استفاده و قابلیت دسترسی رسمی و غیررسمی را نشان می‌دهد. همچنان این احتمال بالا است که پارلمان‌ها



محتواها و طراحی‌های خود را براساس فهم نیازمندی‌های کاربران (۸۱ درصد از پارلمان در پیمایش سال ۲۰۱۶ در مقایسه با ۷۲ درصد از پارلمان در سال ۲۰۱۲) به روش‌های آزمون قابلیت استفاده کاربری (۵۹ درصد، معادل افزایش ۱۵ درصدی نسبت به سال ۲۰۱۲) استوار سازند. بهره‌گیری از استانداردهای رسمی نظیر آن دسته از استانداردهای نشئت گرفته از W3C تنها از سوی ۵۳ درصد از پارلمان‌ها انجام می‌گیرد در حالی که این امر افزایش قابل توجهی را نسبت به رقم ۳۸ درصد پارلمان‌های استفاده‌کننده از چنین استانداردهایی در سال ۲۰۱۲ به نمایش می‌گذارد. افزایش مستمر در شمار پارلمان‌های اجراکننده دستورالعمل‌های اتحادیه بین‌المجالس از ۴۶ درصد پارلمان‌ها در سال ۲۰۱۲ به ۵۳ درصد پارلمان‌ها در سال ۲۰۱۶ به وجود آمده است. در حال حاضر تحولات دوره‌ای در قابلیت دسترسی و قابلیت استفاده از وبگاه‌ها، ۱۸ درصد افزایش یافته است.

نمودار ۸. ابزارهای ایجاد شده در وبگاه‌های پارلمانی و دستورالعمل‌های مربوط به آنها (تعداد=۱۰۳)

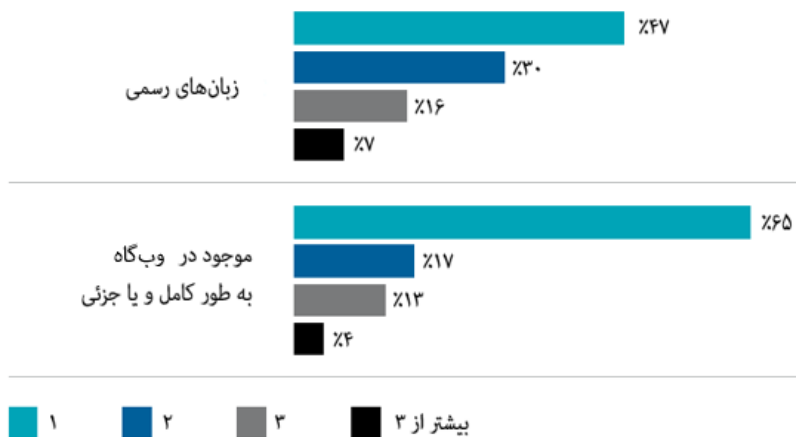


دستورالعمل‌های اتحادیه بین‌المجالس در خصوص وبگاه‌های پارلمانی به نحوه بهره‌گیری از زبان‌های متعدد در وبگاه پارلمانی در شرایطی که بیش از یک زبان رسمی در کشور رایج است، اختصاص یافته است. هرچند چنین رویه‌ای بر پیچیدگی‌ها می‌افزاید، اما در راستای افزایش مشارکت‌های دمکراتیک و غلبه بر شکاف دیجیتالی مهم ارزیابی می‌شود.

در خصوص تعیین زبان رسمی وبگاه‌های پارلمانی، ۱۷ درصد از پارلمان‌های پاسخ‌دهنده تنها یک زبان را

برگزیده‌اند، اما دست کم برخی از محتواهای در دسترس آنها در قالب دو و یا چند زبان در دسترس قرار دارند.

نمودار ۹. زبان رسمی و تعداد زبان‌های موجود در وبگاه (تعداد=۱۱۰)



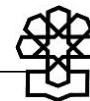
نقاط تمرکز وبگاه‌های پارلمانی کشورهای جهان

۷۸ درصد از پارلمان‌ها در وبگاه‌های خود در دو سال اخیر به ارائه نظرات تفصیلی درخصوص آنچه از منظر آنها پیشرفت‌های مهم قلمداد می‌شود، اقدام کرده‌اند. این نظرات توصیفی برای شناسایی هشت موضوع اولیه مورد تحلیل قرار گرفته است. نظرات ارائه شده که موضوع آنها در ارتباط مستقیم با خود وبگاه‌هاست به‌طور قابل‌ملاحظه‌ای برجسته شده است. پیشرفت‌های فنی در دو سال اخیر به‌عنوان مهمترین پیشرفت‌های انجام گرفته در وبگاه‌ها در صدر قرار گرفته است (۴۲ درصد) و پیشرفت در محتوا و کیفیت (۴۱ درصد) و پیشرفت در طراحی و یا قابلیت استفاده (۴۱ درصد) جایگاه‌های بعدی را به‌خود اختصاص داده‌اند.

نمودار ۱۰. سه بهبود برتر وبگاه‌ها در دو سال گذشته (تعداد=۷۸)



شمار بسیار کمتری از پارلمان‌ها (۹ درصد) از امنیت وبگاه‌ها به‌عنوان مهمترین پیشرفت‌ها یاد کرده‌اند. ۱۵ درصد از پارلمان‌ها به انجام پیشرفت‌هایی در عرصه شفافیت، نشر و یا داده‌های باز اذعان کرده‌اند. چنین روندی اهمیت روزافزون داده‌های باز را به‌عنوان روشی برای حمایت از شفافیت و باز



بودن پارلمانی به نمایش می‌گذارد.

یکی از پارلمان‌های پاسخ‌دهنده بر این نکته اذعان داشته است که فرآیند دسترسی به محتوا اصلاح یافته است. چراکه تمام اطلاعات موجود در فعالیت‌ها و اسناد پارلمان را می‌توان به صورت روزانه ارائه و روزآمد کرد. همچنین این پارلمان ایجاد پیشرفت‌هایی در تأمین امنیت و برنامه‌های کاربردی نوین هشداردهنده برای سیستم‌عامل‌های اندروید، IOS و شبکه‌های اجتماعی را اعلام کرده است.

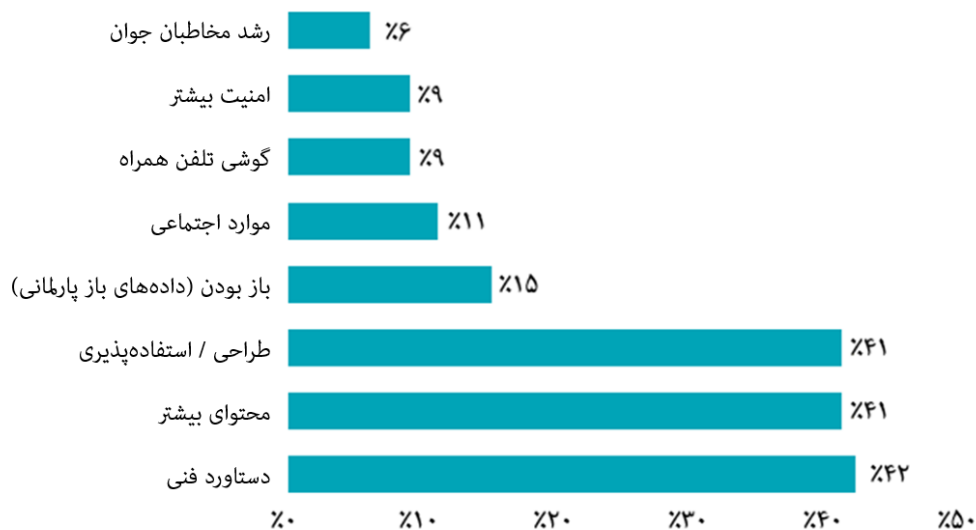
پارلمان دیگری وجود دارد که قادر است کارکردهای جدیدی را برای اشخاص ثالث از جمله اخذ مشاوره از شهروندان و نیز داده‌های باز دایر کند. پیشرفت‌ها در حوزه دسترسی همسو با استانداردهای وبگاه‌های بین‌المللی و حمایت به مراتب بیشتر از افراد دارای معلولیت نیز مورد اشاره قرار گرفته است. از جمله زیرنویسی وبگاه‌ها برای مسائل و پرسش‌های روزمره و برحسب تقاضا.

پیش از این از پارلمان‌های پاسخ‌دهنده، پرسش‌های مشابهی درخصوص مهمترین پیشرفت‌های مورد انتظار آنها در وبگاه‌هایشان در دو سال آتی پرسیده شده بود که این امر طیف گسترده‌ای از پیشرفت‌های واقعی توصیف شده را به نمایش می‌گذاشت. تمرکز دقیق بر توسعه و ارتقای سطح خدمات به‌عنوان دارایی اصلی وبگاه‌های پارلمانی نمود دارد. محتوای دیداری اعم از پخش زنده و آرشیو فیلم به‌عنوان پیشرفت‌های انجام گرفته نیز مورد اشاره قرار گرفته است.

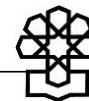
از منظر ۲۳ درصد از پارلمان‌های پاسخ‌دهنده، ارتقای سطح توانمندی‌های دیداری و شنیداری از اهمیت بسزایی برخوردار است. پیشرفت‌های مربوط به قابلیت‌های دسترسی و طراحی، اغلب از سوی ۳۶ درصد از پارلمان‌ها و پیشرفت‌های فنی در زیرساخت‌های مربوط به وبگاه‌ها از سوی ۳۱ درصد از پارلمان‌ها، اشاره شده است. داده‌های باز پارلمانی از سوی ۱۵ درصد از پارلمان‌های پاسخ‌دهنده به‌عنوان هدفی برای پایه‌ریزی پیشرفت در طول دو سال آتی مورد شناسایی قرار گرفته است و ۱۵ درصد از پارلمان‌های پاسخ‌دهنده نیز چنین روندی را در طول دو سال گذشته مهم ارزیابی کرده‌اند. از این گذشته ۱۲ درصد از پارلمان‌ها از فعالیت‌های مرتبط با مشارکت شهروندی به‌عنوان مهمترین موضوعاتی که ارتقا یافته‌اند یاد کرده‌اند، البته این امر به‌سختی در طول دو سال گذشته تحقق یافته است.

یکی از پارلمان‌های پاسخ‌دهنده به ارتقای ارتباطات با شهروندان از طریق «پورتال قانونگذاری شهروندی نوین» اشاره کرده است. درواقع این فرآیند طرح دیگری در مسیر پایه‌ریزی رویکردی جهت فراهم آوردن امکان شخصی‌سازی اطلاعات بازدیدکنندگان به‌منظور ارتقای سطح طبقه‌بندی و صداقت در وبگاه‌ها به‌شمار می‌رود. پارلمان دیگری نیز بر ارتقای سطح وبگاه خود با هدف جلب مشارکت بی‌واسطه و هرچه بیشتر عموم مردم در فرآیندهای قانونگذاری اذعان کرده است.

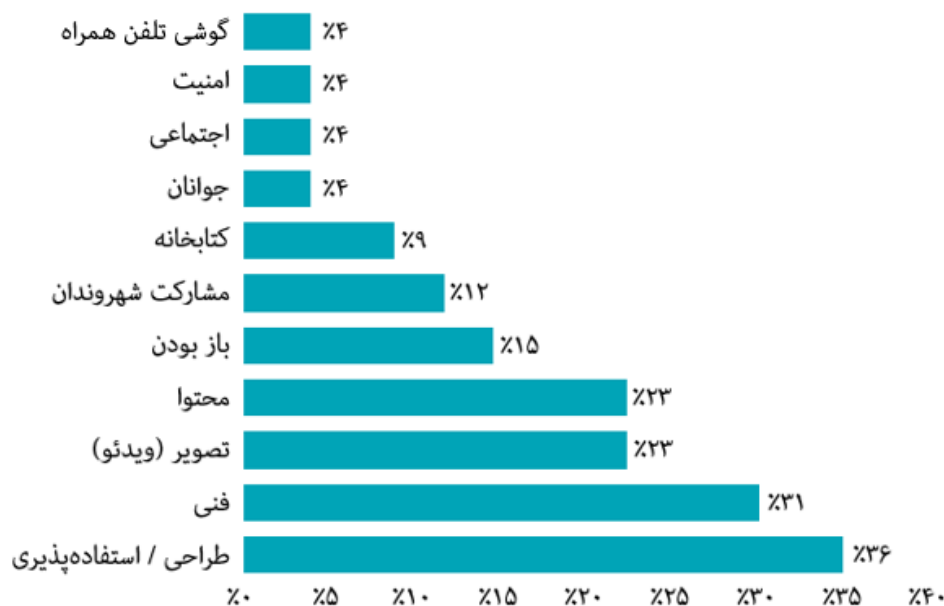
نمودار ۱۱. هشت مقوله از مهمترین پیشرفت‌های حاصله طی دو سال گذشته (تعداد=۷۸)



از دیگر سو شماری از پارلمان‌ها بر این نکته اذعان داشته‌اند که این امکان وجود دارد که آنها در دو سال آتی ارائه و کیفیت محتوا در وبگاه‌های خود را از جمله در قالب توسعه نشر محتواهای پارلمانی، ارتقا بخشند. پاسخ‌های ارائه شده حاکی از وجود تمرکز بسیار بر اصلاح قابلیت دسترسی و قابلیت استفاده از طراحی وبگاه است که به مراتب پاسخگوتر از طراحی دوباره وبگاه جهت اعمال دستورالعمل‌های اتحادیه بین‌المجالس برای وبگاه‌های پارلمانی است. طراحی‌های به مراتب پاسخگوتر این امکان را برای وبگاه‌ها فراهم می‌سازند که به گونه‌ای یکپارچه با طیفی از ابزارها از رایانه‌های شخصی تا تبلت و تلفن‌های همراه در حال تعامل باشند. ۹ درصد از پارلمان‌ها تمایل خود را برای ارتقای سطح دسترسی محتواهای کتابخانه‌ای در وبگاه‌های خود تا دو سال آتی بیان کرده‌اند. چنین فرآیندی اغلب به ارائه محتوا یا دسترسی به مراتب بیشتر عموم مردم به آنچه از آن به‌عنوان منابع داخلی یاد می‌شود، برمی‌گردد.



نمودار ۱۲. پیشرفت‌های مهم هدفگیری و برنامه‌ریزی شده برای اجرا طی دو سال آینده در مورد وبگاه (تعداد=۷۴)



ارتباطات بین شهروندان و پارلمان

در بخش قبلی به این موضوع پرداخته شد که پارلمان‌ها از وبگاه‌ها و فناوری‌های مرتبط برای در دسترس قرار دادن اطلاعات چگونه استفاده می‌کنند. بخش قبلی بیشتر بر معماری وبگاه و قابلیت آن در عرضه اطلاعات متمرکز شده بود و به شیوه انتشار عمومی، یک‌طرفه و مرسوم انتشار اطلاعات از طریق وب اشاره داشت. انتشار اطلاعات همچنان یکی از مهمترین بخش‌های پارلمان الکترونیکی را تشکیل می‌دهد. در این بخش بررسی خواهد شد که پارلمان‌ها و اعضای آن برای برقراری ارتباط و تشریک مساعی و تعامل مستقیم با شهروندان و دیگر پارلمان‌ها چگونه از ابزارهای دیجیتالی استفاده می‌کنند.

صورت‌بندی این قبیل ارتباطات در قالب چالش‌هایی که پارلمان‌ها در ارتباط و تشریک مساعی دیجیتالی با شهروندان به‌ویژه در استفاده از بسترهای اجتماعی به‌سرعت در حال تغییر با آن مواجه می‌شوند، اهمیت می‌یابد. این چالش‌ها عبارتند از:

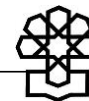
۱. پارلمان‌ها موجودیت‌هایی جمعی هستند و این امر می‌تواند تصمیم‌گیری را دشوار سازد.
۲. طبیعتاً دستورکارهای متفاوت و حتی متضادی در پارلمان وجود دارد.
۳. هیچ نظر یا صدای واحدی وجود ندارد.
۴. ساختار رهبری پارلمان یک رهبری دوگانه سیاسی و اداری است.
۵. اعمال و اقدامات بسیار مشهود هستند و بنابراین اشتباهات ممکن است تشدید و بزرگنمایی شوند.
۶. نهاد اداره‌کننده پارلمان باید غیرسیاسی باقی بماند.

۷. تعداد پارلمان‌های فعال در کشور اندک است.

استفاده از ابزارهای وب و پست الکترونیکی در پارلمان‌ها در بخش‌های قبل مورد بررسی قرار گرفت. این رسانه‌ها اکنون با مجموعه‌ای گسترده از دیگر ابزارهای دیجیتالی برای ارتباط و تشریک مساعی با شهروندان همراه شده‌اند. برخی رسانه‌ها مانند رادیو و تلویزیون به‌خوبی جا افتاده‌اند به‌ویژه در جاهایی که دسترسی اینترنت با چالش مواجه است. برخی از پارلمان‌ها (۵۰ درصد) استفاده از برنامه‌های کانال‌های تلویزیونی غیرپارلمانی را برای ارتباط با شهروندان گزارش کرده‌اند، ۴۶ درصد هم کانال تلویزیونی پخش عمومی خاص خودشان را دارند و ۴۳ درصد دارای قابلیت اشتراک‌گذاری ویدئو هستند. پارلمان نیوزیلند جلسات صحن علنی خود را از طریق تلویزیون و رادیو و شبکه تلویزیونی ماهواره‌ای پخش عمومی می‌کند. همچنین این پارلمان از طریق وبگاه و برنامه کاربردی خود به‌صورت زنده جلسات را منتشر می‌کند. آرشیوی از طریق وبگاه اختصاصی به نشانی: «inthehouse.co.nz» در دسترس است که حاصل یک پروژه مشارکتی بین پارلمان نیوزیلند و یک شرکت تولیدی مستقل است. در سال ۲۰۱۶ از خدمات درج سرخط مباحث در حال پخش زنده رونمایی شد. شکل ۱ نمایی از یکی از صفحات مربوطه را نشان می‌دهد.

شکل ۱. آرشیو ویدئویی پارلمان نمایندگان نیوزیلند



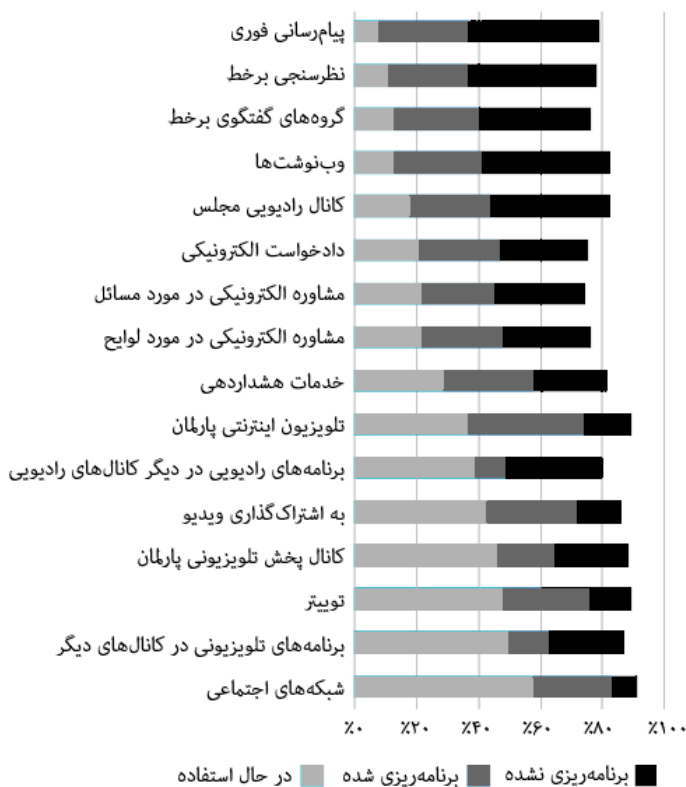


نمودار ۱۳. مهمترین روش‌های برقراری ارتباط با شهروندان (بجز وبگاه و ایمیل) (تعداد=۱۱۲)



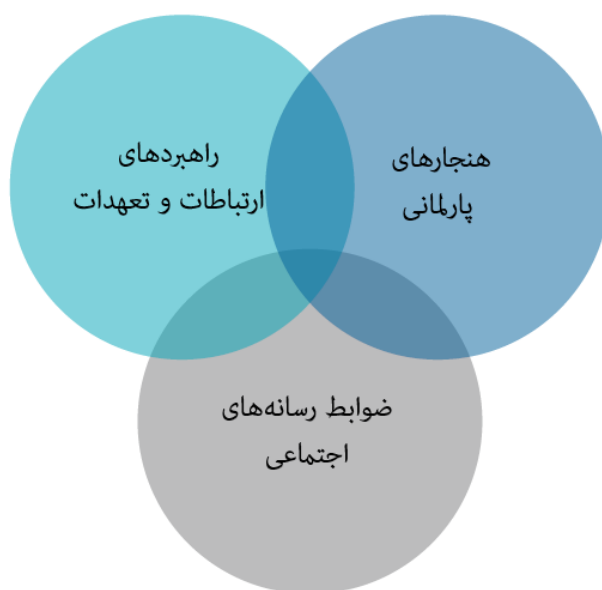
گزارش پارلمان الکترونیکی سال ۲۰۱۶ اولین گزارش جهانی پارلمان الکترونیکی است که استفاده از رسانه‌های اجتماعی در پارلمان‌ها - که تقریباً معادل صفحه فیس‌بوک آنهاست - را بیشتر (حدود ۵۶ درصد به استفاده از آنها اشاره کردند) از استفاده از تلویزیون و رادیوی غیراختصاصی نشان می‌دهد. آمارها از افزایش چشمگیر به ترتیب ۳۱ و ۱۳ درصدی استفاده از رسانه‌های اجتماعی نسبت به سال‌های ۲۰۱۲ و ۲۰۱۰ حکایت می‌کنند. علاوه بر این، ۲۵ درصد از پاسخ‌دهندگان نیز از برنامه خود برای استفاده از رسانه‌های اجتماعی خبر داده‌اند. توییتز نیز ابزاری برای ارتباط با شهروندان به‌شمار می‌آید که ۴۸ درصد از پارلمان‌های پاسخ‌دهنده از آن استفاده می‌کنند. ۸ درصد نیز از بسترهای پیام‌رسانی آنی مانند واتس‌آپ بهره می‌برند.

نمودار ۱۴. روش‌های برقراری ارتباط پارلمان‌ها با شهروندان (بجز وبگاه و ایمیل) (تعداد=۱۱۲)



استفاده از ابزارهای رسانه‌های اجتماعی در پارلمان‌ها باید در توازن با روش‌های سنتی جاری صورت گیرد. استفاده از رسانه‌های اجتماعی در خلأ انجام نمی‌گیرد و استفاده از آنها به پس‌زمینه مفهومی و اجتماعی وابسته است و تابع عرف و ترتیبات عملی ارتباطات در استفاده مناسب از رسانه‌های اجتماعی است. در حالی که پارلمان‌ها باید طبق اصول و با رعایت پروتکل‌ها رفتار کنند و خود را با راهبردهای ارتباطات و تشریک مساعی و تعامل که توسط بخش‌های درونی توسعه یافته‌اند منطبق سازند، رسانه‌های اجتماعی در فضای خودشان و طبق مجموعه قوانین خود عمل می‌کنند که فراتر از نفوذ یا کنترل پارلمان‌ها هستند.

شکل ۲. فصل مشترک ضوابط رسانه‌های اجتماعی با ارتباطات، تعهدات و هنجارهای سنتی



ابزارهای دیجیتالی به طرق مختلف برای آگاهی‌بخشی، آموزش و جلب مشارکت و تعامل شهروندان مورد استفاده پارلمان‌ها قرار می‌گیرند. رسانه‌های اجتماعی برای حفظ تماس با عموم مردم، اشتراک‌گذاری اطلاعات و جذب مردم برای ارتباط عمیق‌تر مناسب هستند. از سوی دیگر وبگاه، منبع اطلاعاتی بهتر، انباره‌ای برای مدارک و اطلاعات و حتی فضایی برای جلب مشارکت شهروندان در کار پارلمان‌ها به‌شمار می‌آید. استفاده از ابزارهای مشاوره الکترونیکی برای طرح‌ها و لوایح، دادخواست الکترونیکی و نظرسنجی‌های برخط همچنان موضوعات مورد علاقه پارلمان‌ها هستند. البته در حالی که در سال ۲۰۱۰ تعداد قابل توجهی از پارلمان‌ها ذکر کرده بودند که به دنبال استفاده از این ابزارها هستند، در سال ۲۰۱۶ در تعداد پارلمان‌هایی که واقعاً از این فناوری‌ها بهره می‌بردند، عملاً تغییری رخ نداده است (و تعداد پارلمان‌هایی که برنامه‌ای برای انجام این کار دارند نیز کاهش قابل ملاحظه‌ای داشته است). به‌عنوان مثال در سال ۲۰۱۲، ۲۰ درصد از پارلمان‌ها استفاده از دادخواست الکترونیکی را گزارش کردند و ۳۶ درصد هم قصد داشتند چنین سامانه‌ای را راه‌اندازی کنند (که نسبت به سال ۲۰۱۰، ۱۲



درصدی که قصد چنین کاری را داشتند رشد کرده بود). در سال ۲۰۱۶، تعداد پارلمان‌هایی که از دادخواست الکترونیکی استفاده می‌کردند، تنها ۲۴ درصد رشد داشته است و ۲۹ درصد از پارلمان‌ها هم در نظر دارند یا برنامه‌ریزی کرده‌اند که از دادخواست الکترونیکی استفاده کنند. استفاده از ابزارهای مشاوره الکترونیکی نیز همین وضعیت را دنبال می‌کند و پارلمان‌های استفاده‌کننده از ابزارهای مشاوره الکترونیکی تنها یک درصد افزایش یافته است (از ۲۴ درصد در سال ۲۰۱۲ به ۲۵ درصد در سال ۲۰۱۶) گرچه ۴۵ درصد پاسخ‌دهندگان در سال ۲۰۱۲ گزارش کرده بودند که برای استفاده از چنین ابزاری برنامه دارند (این رقم اکنون ۲۹ درصد افت را نشان می‌دهد).

پارلمان نمایندگان برزیل از سال ۲۰۰۹ از درگاه تحت وب «ای‌دموکراسیا»^۱ استفاده می‌کند. این ابزار برای شهروندان ابزار مشارکت مستقیم و پرسش از نمایندگان در طول جلسات استماع عمومی و انجمن‌های گفت‌وگو را فراهم می‌آورد. این درگاه از ابزار ویکی‌لجی^۲ استفاده می‌کند که به شهروندان کمک می‌کند که ماده به ماده مواد لوایح و طرح‌ها را دنبال کنند و در مورد آنها نظر دهند. همچنین آنها می‌توانند در مورد پیش‌نویس‌ها پیشنهاد تغییر دهند یا متونی را به آنها بیفزایند. این نمونه‌ای است که پارلمان‌ها چگونه می‌توانند موانع میان قانونگذاران و شهروندان را از میان بردارند. این نشان می‌دهد قانونگذار، مشاوران تقنینی و شهروندان، همگی می‌توانند احساس کنند از فرصت‌های برابر در ارائه پیشنهاد راهکار به مسائل سیاستگذاری برخوردارند.

شکل ۳. کمک شهروندان برای پیش‌نویس قوانین در برزیل

Cadastro Nacional de Acesso à Internet

Texto original

Art. 2º Acrescentem-se à Lei nº 8.069, de 13 de julho de 1990, os seguintes dispositivos:
*Art. 80-A. O Poder Público manterá Cadastro Nacional de Acesso à Internet, que conterá:
I - relação de usuários da internet no Brasil;

Nov 6, 2015

Enviar proposta

Enviar proposta

Art. 2º Acrescentem-se à Lei nº 8.069, de 13 de julho de 1990, os seguintes dispositivos:
*Art. 80-A. O Poder Público manterá Cadastro Nacional de Acesso à Internet, que conterá:
I - relação de usuários da que internet façam no uso Brasil de sites com conteúdo inapropriado para pessoas juridicamente incapazes, compreendendo as crianças, jovens e

1. e-Democracia

2. Wikilegis

پارلمان نمایندگان برزیل همچنین از «هکاتون^۱ عمومی» برای توسعه برنامه‌های کاربردی که فهم و ارتباط میان شهروندان را با پارلمان ساده‌تر می‌سازند، بهره می‌گیرد. این ابزار همچنین به ابزار دائمی‌تر «هکربل»^۲ درون پارلمان ارتقا پیدا کرده است. «رتوریکا»^۳ برنامه تحت وبی است که از اولین هکاتون در سال ۲۰۱۳ خلق شد و توسط کارکنان پارلمانی بهبود یافت. این ابزار به شهروندان بازنمایی گرافیکی سخنرانی‌های نمایندگان را برحسب موضوع عرضه می‌کند. همچنین ابزار «پنل اجتماعی»^۴ نیز برای نمایش آنچه مردم در مورد مسائل سیاستی در شبکه‌های اجتماعی می‌گویند توسعه یافته است. این موارد توسط کارکنان پارلمان پایش و به‌عنوان ورودی فرآیند تقنین به نمایندگان گزارش می‌شود.

ابزارهای ارتباطی اعضای پارلمان

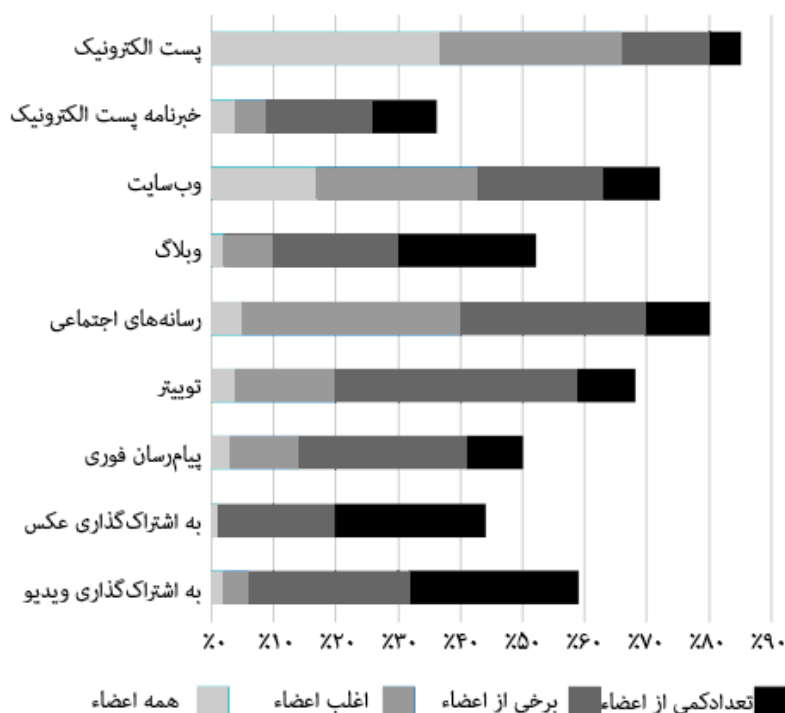
همچنان پست الکترونیکی گسترده‌ترین ابزار ارتباط میان اعضای پارلمان و موکلان آنهاست. دوسوم پارلمان‌های پاسخ‌دهنده (۶۶ درصد) گزارش کرده‌اند که همه یا بیشتر اعضای پارلمان‌شان از این روش استفاده می‌کنند. در سراسر این گزارش و به‌ویژه در مقایسه با گزارش‌های قبلی قابل مشاهده است که رسانه‌های اجتماعی امروزه به بستری قابل ملاحظه برای پارلمان‌ها تبدیل شده‌اند، کم‌اینکه این قضیه در آمار تعداد استفاده‌کنندگان این ابزارها بازتاب یافته است. درحالی که در ۸۵ درصد پارلمان‌ها حداقل تعداد اندکی از نمایندگان از پست الکترونیکی استفاده می‌کنند، تنها در ۵ درصد پارلمان‌ها همه اعضا از رسانه‌های اجتماعی استفاده می‌کنند که بسیار کمتر از پارلمان‌هایی است که همه اعضای آن از پست الکترونیکی (۳۷ درصد) استفاده می‌کنند. این نشانگر آن است که استفاده از ابزارهای دیجیتالی اجتماعی و جدید شخصی‌تر و گزینشی‌تر است درحالی که ابزارهای مدون‌تر مثل پست الکترونیکی نهادینه‌تر شده‌اند. این نشان می‌دهد که پارلمان‌ها در شناسایی و درک استفاده اعضای پارلمان از رسانه‌های اجتماعی دشواری بیشتری خواهند داشت. زیرا این کانال‌های ارتباطی عموماً خارج از چارچوب رسمی فناوری اطلاعات پارلمانی با کارکرد ارتباطی قرار می‌گیرند.

دیگر ابزارهای اجتماعی که توسط اعضای پارلمان استفاده می‌شوند شامل توییتر^۵ (۶۸ درصد)، یوتیوب،^۶ ویمئو^۷ و دیگر بسترهای اشتراک ویدئو (۵۹ درصد) و اشتراک عکس از طریق ابزارهایی همچون فلیکر^۸ (۴۴ درصد) و پیام‌رسانی آنی از طریق ابزارهایی همچون واتس‌آپ^۹ (۵۰ درصد) است.

1. hackathon
2. Hackerlab
3. Retórica
4. Social Panel
5. Twitter
6. YouTube
7. Vimeo
8. Flickr
9. Whatsapp

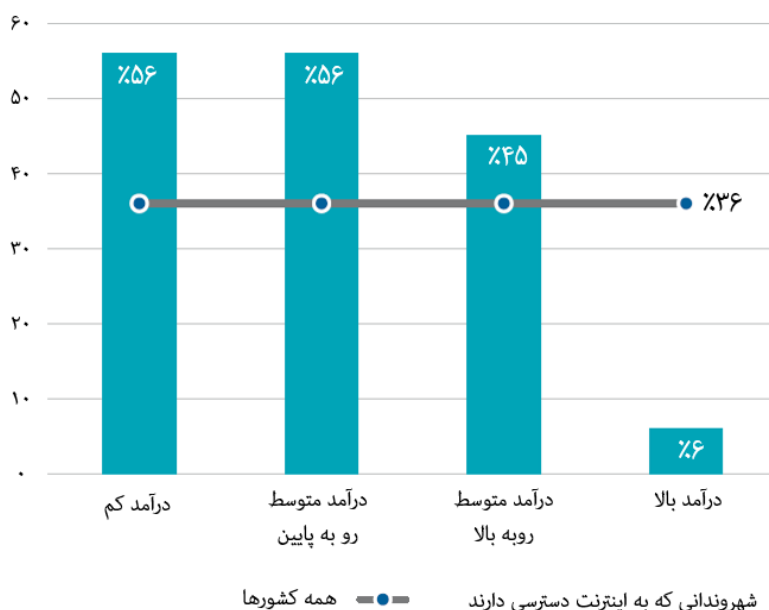


نمودار ۱۵. ابزارهای دیجیتالی که اعضای پارلمان‌ها برای برقراری ارتباط با شهروندان استفاده می‌کنند (تعداد=۹۶)



داده‌های بالا نشانگر این است که اعضای پارلمان از چه ابزارهایی استفاده می‌کنند و این که استفاده اعضای پارلمان از این ابزارها چقدر مؤثر است. فقدان یا عدم رغبت اعضای پارلمان تنها از سوی ۱۰ درصد پارلمان‌ها گزارش شده است که البته هنوز هم بسیار بالا به‌شمار می‌رود. اما این یک چالش مهارت و آموزش (۶۱ درصد) است که مهمترین چالش برای نمایندگان در برقراری ارتباط دیجیتالی با شهروندان به‌شمار می‌آید. ۴۲ درصد پارلمان‌ها گزارش کرده‌اند که به‌واسطه انبوه اطلاعاتی که از طریق ارتباطات برخط به آنها می‌رسد دچار چالش شده‌اند. در سوی دیگر معادله ابزارهای اجتماعی و دیجیتالی تنها در صورتی به‌صورت مؤثر کار می‌کنند که عموم مردم بتوانند از آنها استفاده کنند. در غیر این صورت این ابزارها به شکل‌گیری طبقه خاصی از مردم می‌انجامد که ناعادلانه به نمایندگان دسترسی پیدا می‌کنند. بهبود دسترسی اینترنتی شهروندان به‌عنوان چالش ۳۶ درصد پارلمان‌ها شناسایی شده است. عدم دسترسی شهروندان به اینترنت از طرف ۵۶ درصد کشورهای با درآمد پایین و ۶ درصد کشورهای با درآمد بالا به‌عنوان چالش شناسایی شده است.

نمودار ۱۶. دسترسی شهروندان به اینترنت به عنوان یک چالش برحسب گروه‌های درآمدی (تعداد=۹۶)



ابزارهای ارتباطی کمیسیون‌های تخصصی پارلمانی

کمیسیون‌ها نیز به عنوان کاربران برجسته ابزارهای اجتماعی و دیجیتالی محسوب می‌شوند. دوسوم پارلمان‌ها (۶۷ درصد) گزارش کرده‌اند که کمیسیون‌های آنها از وبگاه برای تبادل اطلاعات در زمینه کارهای جاری، ابعاد و فرآیندهایشان استفاده می‌کنند. ۴۳ درصد از وبگاه برای تبادل اطلاعات درباره کارهای جاری کمیسیون‌ها استفاده می‌کنند. همان‌طور که در جدول ۷ نشان داده شده، ۷۱ درصد پارلمان‌ها گزارش کرده‌اند که کمیسیون‌های آنها از وبگاه‌ها برای انتشار گزارش‌های کمیسیون و یافته‌های تحقیق و تفحص استفاده می‌کنند. تنها یک‌سوم پارلمان‌ها (۳۴ درصد) از وبگاه برای دریافت آمار و نظرات عموم مردم به صورت مستقیم استفاده می‌کنند. استفاده از رسانه‌های اجتماعی نیز در حال باز کردن جایی برای خود است. ۲۱ درصد پارلمان‌ها از رسانه‌های اجتماعی برای تبادل اطلاعات استفاده می‌کردند، ۱۳ درصد از آنها از ابزاری برای جذب آرا و نظرات استفاده می‌کنند و ۱۷ درصد هم قصد یا برنامه دارند که در آینده از این ابزارها استفاده کنند.



جدول ۷. استفاده کمیسیون‌ها از ابزارهای دیجیتالی و اجتماعی برای برقراری ارتباط با شهروندان

(تعداد=۱۰۸)

وبگاه	پست الکترونیک	رسانه اجتماعی
۶۷٪	۴۰٪	۲۱٪
۴۳٪	۲۳٪	۱۱٪
۳۴٪	۲۸٪	۱۳٪
۷۱٪	۱۴٪	۱۳٪
۱۷٪	۳۵٪	۷٪

جامعه هدف در پارلمان الکترونیکی و چالش‌های برقراری ارتباط

پس از شناسایی نحوه ارتباط پارلمان‌ها با شهروندان مهم است که بدانیم هدف ارتباط پارلمان با شهروندان چیست. ارتباط مؤثر همواره نیازمند فهم مخاطب است. باید بدانیم که با چه کسی در تعامل هستیم و چرا؟ سه‌چهارم (۷۴ درصد) از پارلمان‌های پاسخ‌دهنده به ابزارهای دیجیتالی از وبگاه گرفته تا رسانه‌های اجتماعی به‌مثابه راهی برای آگاهی‌بخشی به شهروندان در مورد طرح‌ها و لوایح پیشنهادی و دیگر مسائل سیاستی پارلمان‌ها نگاه می‌کنند.

نمودار ۱۷. سه هدف مهم ارتباطات دیجیتالی (تعداد=۱۱۲)

۱	آگاهی‌دادن به مردم در موضوعات سیاستی و قوانین پیشنهادی	۷۴٪
۲	توضیح این که پارلمان چه کارهایی انجام می‌دهد	۶۴٪
۳	تعامل با مردم بیشتری در روندهای سیاسی	۶۲٪

در تقویت باور به نقش اطلاعاتی و آموزشی، ۶۴ درصد از پارلمان‌ها رسانه‌های دیجیتالی را در توضیح نقش پارلمان مهم می‌دانند. اینترنت امروزه تقریباً به فضایی تعاملی مبدل گشته و تنها مخزنی برای انتشار و اطلاع‌رسانی نیست. این قضیه در آمار ۶۲ درصدی دیدگاه پارلمان‌ها به مقوله اینترنت تجلی پیدا می‌کند که از اینترنت به‌مثابه واسطی کاربردی برای مشارکت وسیع‌تر مردم در فرآیند سیاسی استفاده می‌کنند، گرچه تنها یک‌چهارم (۲۶ درصد) پارلمان‌ها این را که شهروندان در تصمیم‌گیری‌های واقعی مشارکت داده شوند، مهم می‌دانند. تعداد کمتری نیز (۱۳ درصد) هنوز روش‌های تعامل دیجیتالی را به‌عنوان راه‌هایی برای بهبود و سیاستگذاری می‌دانند یا آنها را وسیله‌ای مناسب برای تبادل نظر میان شهروندان و اعضای پارلمان (۱۲ درصد) به حساب می‌آورند.

جدول ۸. چالش‌های پیش آمده در استفاده از فناوری‌های دیجیتال برای برقراری ارتباط با مردم

(تعداد=۱۰۹)

عدم آشنایی مردم با روند قانونگذاری	٪۵۷
عدم آشنایی اعضا با این فناوری‌ها	٪۳۹
اعضا موارد بسیار زیادی از طرف مردم دریافت می‌کنند	٪۲۹
نیاز به تلاش و منابع بسیار زیاد برای اجرا	٪۲۷
سلطه معدودی از افراد در بحث‌ها و مشورت‌های برخط	٪۲۶
نبود دسترسی مردم به اینترنت	٪۲۴
عدم آشنایی مردم با این فناوری‌ها	٪۲۴
عدم توانایی شهروندان برای قضاوت در مورد میزان صحت پاسخگویی نمایندگان	٪۲۲
اعضا و نمایندگانی که حوزه مشخصی ندارند	٪۷
سایر چالش‌ها	٪۹
هیچکدام از موارد فوق	٪۷

همان‌طور که قبلاً بدان اشاره شد، ۴۳ درصد پارلمان‌ها کمبود دانش فناوری اطلاعات در میان اعضای پارلمان را به‌عنوان چالش مهم در استفاده مؤثر از فاوا در نظر گرفته بودند. زمانی که به بحث ارتباط با شهروندان می‌پردازیم، عدم آشنایی شهروندان با فناوری‌ها، بزرگترین چالش (۵۷ درصد) پارلمان در استفاده از ابزارهای دیجیتالی به‌شمار می‌آید.

همان‌طور که در جدول ۸ نشان داده شده است دیگر عواملی که بر اثربخشی تعامل برخط تأثیر می‌گذارند، شامل انباشته شدن پیام‌ها در پست الکترونیکی، تسلط گروه‌های کوچک و اشخاص در مباحثه‌ها، فقدان شفافیت در زمینه میزان واقعی نمایندگی کردن شرکت‌کنندگان در مباحث و ابزارهای لازم برای اجرای بحث‌ها مانند فروم‌ها می‌شود. یکی از پاسخ‌دهندگان به این نکته اشاره کرد که شفافیت باید بیشتر باشد و برای تأثیر بیشتر چنین فرآیندهایی وجهه عمومی پارلمان باید از قبل تقویت شود. پاسخ‌دهنده دیگری عنوان کرد که فرآیندهای تقنینی برای استفاده از رسانه‌های جدید و مشارکتی‌تر، مناسب نیست و مشارکت بیشتر شهروندان چالش‌هایی را به وجود می‌آورد. حفاظت از داده‌ها نیز به‌عنوان یک مسئله بالقوه مطرح شد.

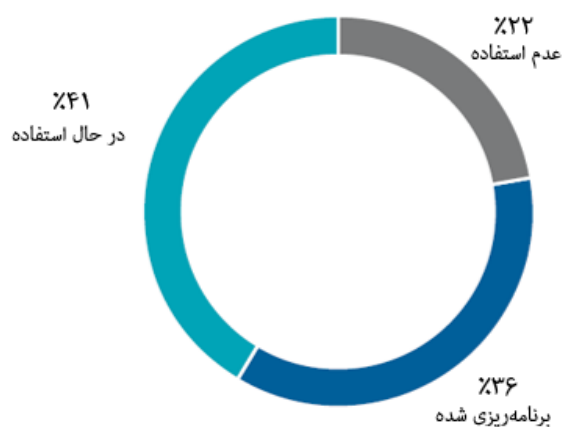
**جدول ۹. مهمترین اهداف در استفاده از روش‌های دیجیتالی برای ارتباطات** (تعداد=۱۱۲)

آگاهی دادن به شهروندان در مورد موضوعات سیاستی و قوانین پیشنهادی	٪۷۴
توضیح این که پارلمان چه کارهایی انجام می‌دهد	٪۶۴
تعامل با مردم بیشتری در روندهای سیاسی	٪۶۲
وارد ساختن مردم در فرآیند تصمیم‌گیری	٪۲۶
افزایش مشروعیت روند قانونگذاری	٪۲۴
تعامل با جوانان	٪۱۴
شرح قوانین پیشنهادی	٪۱۳
بهبود سیاستگذاری و قانونگذاری	٪۱۳
تسهیل تبادل نظر	٪۱۲
انجام نظرسنجی از مردم در مورد مسائل و یا قوانین	٪۴
توجه و رسیدگی به اقلیت‌ها	٪۳

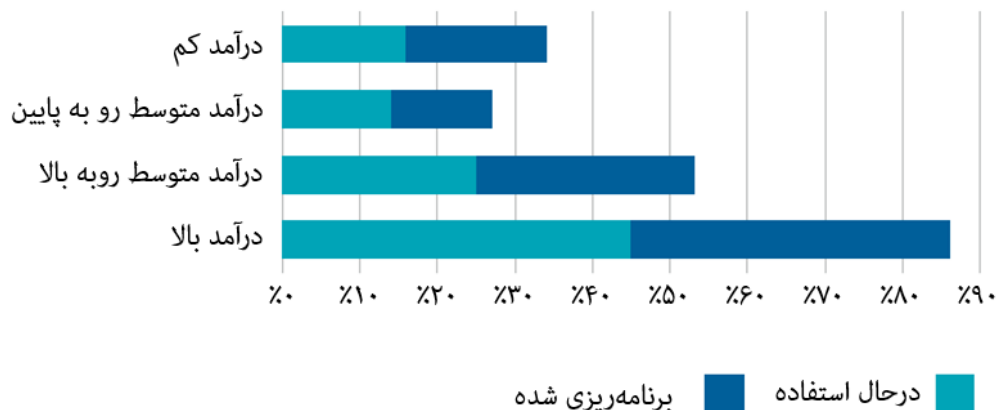
همان‌طور که در جدول ۹ نشان داده شده است، تعداد کمی از پارلمان‌ها هدف خود را از عرضه دیجیتالی خدماتشان، تعامل با جوانان (۱۴ درصد) عنوان کرده بودند. تعداد کمتری نیز تعامل با اقلیت‌ها (۳ درصد) را به‌عنوان هدف مهم خود اعلام کرده بودند. تنها ۴۱ درصد از پارلمان‌ها کانال یا ابزارهای دیجیتالی خاصی را برای تعامل با جوانان ایجاد کرده‌اند.

نمودار ۱۸. پارلمان‌هایی که از روش‌های دیجیتالی برای برقراری ارتباط به‌خصوص با افراد جوان

استفاده می‌کنند (تعداد=۱۰۷)



نمودار ۱۹. تعامل خاص با جوانان برحسب سطح درآمد کشوری (تعداد=۱۰۷)



درحالی‌که به‌نظر نمی‌رسد اندازه پارلمان عامل معناداری برای تعبیه کانال‌های خاصی در برقراری ارتباط با جوانان باشد، ولی سطح درآمد کشور، متغیری با تأثیر منفی به‌نظر می‌آید. همان‌طور که نمودار ۱۹ نشان می‌دهد کشورهای با درآمد بالا تمایل بیشتری دارند که از این ابزارها استفاده کنند یا در حال برنامه‌ریزی برای استفاده از آنها هستند.

استفاده از رسانه‌های اجتماعی نسبت به گزارش‌های قبلی پارلمان الکترونیکی یکی از برجسته‌ترین روندهایی است که مشاهده شد. گسترش شدید بسترهای اجتماعی همانند فیس‌بوک به‌تازگی مورد توجه قرار گرفته و این امر به‌شدت غیرمنتظره است. رسانه‌های اجتماعی در میان اقشار مختلف مردم محبوبیت دارند و پارلمان‌ها حق دارند ابزارهایی را که مردم از آنها استفاده می‌کنند و با آنها راحت هستند، به‌کار ببرند. البته این موضوع ارزش وبگاه را به‌عنوان روشی برای ارتباط و تعامل کاهش نمی‌دهد. افزایش پذیرش رسانه‌های اجتماعی در افزایش بنیادی گستره ابزارهای اینترنتی که مردم می‌توانند استفاده کنند، انعکاس می‌یابد.

ابزارهای همراه و تبلت‌ها به‌صورت فزاینده‌ای به کانال دسترسی به مطالب پارلمانی تبدیل می‌شوند. به‌طور مثال در اروپا دسترسی همراه به اینترنت در فاصله سال‌های ۲۰۱۲ تا ۲۰۱۵ از ۳۶ درصد به ۵۸ درصد افزایش یافته است که اطمینان از دسترسی و قابلیت استفاده در گستره وسیعی از ابزارها را حاصل ساخته است.

هزینه اضافی توسعه برنامه‌های کاربردی و محتواهای جداگانه قابل چشم‌پوشی نیست و در صورت توسعه برنامه‌ها و محتواهای چندگانه برای ابزارهای مختلف، مخاطرات بروز خطاها و دوباره‌کاری خود را نشان می‌دهند. یک راهکار فراگیر در صنعت فاوا، ایجاد وبگاه‌های «واکنش‌گرا»^۱ است. عبارت «واکنش‌گرا» بدین معناست که وبگاه به‌طور خودکار اندازه صفحه نمایشی را که قرار است از طریق آن مورد مشاهده قرار گیرد تشخیص دهد و ظاهر وبگاه را به شکلی بهینه در بیاورد که رضایت خاطر کاربر را تأمین کند. درحالی‌که این



ویژگی می‌تواند به صورت محدود هزینه و زمان توسعه را بالا ببرد، از دوباره کاری جلوگیری می‌کند. در حال حاضر یک سوم پارلمان‌ها (۳۳ درصد) از فناوری‌های پاسخگوی مبتنی بر گوشی‌های همراه برای ارتباط با شهروندان استفاده می‌کنند و ۵۳ درصد هم عنوان کرده‌اند که برنامه یا قصد دارند که استفاده از آنها را مدنظر قرار دهند. گسترش منابع چندرسانه‌ای و به تبع آن کاهش موانع ارتباط مستقیم بدین معناست که پارلمان‌ها امروزه مخاطبان و درخواست‌های الکترونیکی بیشتری را نسبت به گذشته تجربه می‌کنند. ۸۵ درصد پارلمان‌ها افزایش استفاده از کانال‌های دیجیتال را گزارش کرده بودند که نسبت به سال ۲۰۱۰ افزایش زیادی داشت. هیچ پارلمانی کاهش در استفاده از ابزارهای دیجیتال را گزارش نکرده، گرچه ۱۲ درصد عنوان کردند که تغییری در استفاده رخ نداده است. به نظر می‌رسد پذیرش مستمر استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات در پارلمان‌ها متأثر از شرایط اقتصادی کشورها نباشد و درصد کل دسترسی به اینترنت و پذیرش ابزارهای دیجیتال در کشورهای کم‌درآمد ممکن است کمتر باشد. با وجود این الگوی رشد در تمام سطوح درآمدی تداوم دارد. این نشان می‌دهد که گرچه به روشنی موانع پذیرش و استفاده مؤثر در کشورهای با درآمد پایین وجود دارد، اشتیاق به بهره‌گیری از فرصت‌های ابزارهای دیجیتال برای ارتباط با شهروندان هنوز قوی است.

جدول ۱۰. افزایش استفاده از ابزار دیجیتالی توسط مردم برای تعامل با پارلمان برحسب سطح درآمد

(تعداد=۱۰۸)

درآمد کم	٪۷۹
درآمد متوسط رو به پایین	٪۸۲
درآمد متوسط رو به بالا	٪۶۹
درآمد بالا	٪۸۹
همه پاسخ‌دهندگان	٪۸۰

با وجود افزایش پایدار و معنادار در ارتباطات برخط، تنها یک سوم (۳۵ درصد) از پارلمان‌ها سیاستی مبنی بر حفظ ارتباطات الکترونیکی با مردم اتخاذ کرده‌اند. ۴۳ درصد از پارلمان‌ها برنامه دارند که چنین سیاست‌هایی را اتخاذ کنند. به نظر نمی‌رسد که هیچ ارتباطی میان پارلمان‌هایی که فرآیندهای برنامه‌ریزی راهبردی مدون دارند و آنها که سیاست‌های مدون دارند وجود نداشته باشد. ۷۵ درصد از پارلمان‌هایی که سیاست مدون برای آرشو تماشای برخط مردم دارند و درعین حال ۶۸ درصد پارلمان‌هایی که چنان سیاست‌هایی را ندارند، فرآیند برنامه‌ریزی مدون دارند.

۱. منبع: Eurostat:

ec.europa.eu/eurostat/tgm/table.do?tab=table&init=۱&plugin=۱&pcode=tin۸۲&language=en

نمودار ۲۰. پارلمان‌های دارای سیاست حفظ ارتباطات الکترونیکی با مردم (تعداد=۱۰۶)



این تغییر قابل توجه است که تعداد پارلمان‌هایی که به ارزیابی ارزش معنوی برقراری ارتباط با شهروندان پرداخته‌اند، همچنان پایین است. ۲۶ درصد از پارلمان‌ها گزارش کرده‌اند که دارای ارزیابی رسمی یا غیررسمی از کانال‌های دیجیتالی خود هستند که دقیقاً مانند سال ۲۰۱۲ است.

همکاری بین پارلمانی

هر سه گزارش قبلی پارلمان الکترونیکی جهان به همکاری‌های دوجانبه و مبادلات چندجانبه میان پارلمان‌ها، مبادله کارکنان و ایده‌ها و پشتیبانی از یکدیگر در سطح نمایندگان پارلمان و بخش اداری اشاره داشته‌اند که این موضوع از مدت‌ها قبل نیز تداوم داشته است. اتحادیه بین‌المجالس و سازمان ملل متحد نقش مهمی در حمایت از قانونگذاران و تشویق به تداوم این همکاری‌ها ایفا کرده‌اند. مرکز جهانی توسعه فاوا در پارلمان که به صورت مشترک توسط دو سازمان مذکور تأسیس شده‌اند در تشویق به پذیرش و استفاده مؤثر از ابزارهای دیجیتالی نقش چشمگیری ایفا کرده است. پارلمان‌ها سازمان‌هایی منحصربه‌فرد هستند، بنابراین مهم است که به صورت مستمر تجارب مطلوب و رویدادهایی که نقش محوری در آنها دارند مانند کنفرانس‌های جهانی پارلمان الکترونیکی با دیگران به اشتراک گذارده شود. همان‌طور که شواهد این گزارش نشان می‌دهد سرعت پذیرش و تغییر فناوری در سال‌های آتی تداوم خواهد داشت. پیشرفت‌های مداوم در ابزارهای اجتماعی و دیجیتالی، پارلمان‌ها را در به‌روز ماندن و چگونگی بهره‌برداری از این ابزارها با چالش مواجه می‌کند. این موضوع بر اهمیت اشتراک مداوم اطلاعات و تبادل افراد و ایده‌ها میان پارلمان‌ها صحنه می‌گذارد.

برای مثال یک برنامه منحصربه‌فرد مبادله افراد و کارکنان میان پارلمان‌های فرانسه، آلمان، ایرلند، رژیم اشغالگر قدس، ایتالیا، لهستان، پادشاهی بریتانیا و آمریکا وجود دارد.



از سال ۲۰۱۰ تفاهمی شکل گرفته است که جامعه بین‌المللی پارلمان‌ها که توسط قوه مقننه کشورهای پیشرفته هدایت می‌شود باید به صورت فعال از توسعه ظرفیت‌ها در پارلمان کشورهای در حال توسعه پشتیبانی کند. گزارش پارلمان الکترونیکی سال ۲۰۱۰ نسبت به سال ۲۰۰۸ در شبکه‌سازی پارلمانی پیشرفت‌های مهمی را شناسایی کرد. گروه‌هایی مانند بخش خدمات کتابخانه‌ای و تحقیقات پارلمانی در فدراسیون بین‌المللی انجمن‌ها و مؤسسات کتابداری^۱ (IFLA)، شبکه دانش پارلمانی آفریقا^۲ (APKN) و پارلمان‌های منطقه کارائیب و آمریکای لاتین در سال ۲۰۱۰ شروع به ایجاد نمایه (پروفایل) و حیطه فعالیت‌هایشان کردند. مبادله افراد و ایده‌ها در آن زمان به ندرت موضوعات مرتبط با فاوا را شامل می‌شدند. در آن زمان ۶۰ درصد پارلمان‌ها گزارش کرده بودند که عضو حداقل یک شبکه پارلمانی هستند. در سال ۲۰۱۲، ۳۸ درصد پارلمان‌ها در شبکه‌های پارلمانی عضویت نداشتند که نسبت به ۴۱ درصد در سال ۲۰۱۰ کاهش کمی را نشان می‌داد و در آن تاریخ نیز مشارکت بین پارلمانی عمدتاً به سمت کشورهای با درآمد بالا و کم‌درآمد تمایل داشت.

در گزارش سال ۲۰۱۶ از پاسخ‌دهندگان پرسیده شد که عضو کدام یک از شبکه‌های پارلمانی ذیل هستند:

۱. شبکه دانش پارلمانی آفریقا (APKN)

۲. انجمن پارلمانی کشورهای مشترک‌المنافع^۳ (CPA)

۳. مرکز اروپایی مستندسازی و تحقیقات پارلمانی^۴ (ECPRD)

۴. مشارکت دولت باز^۵ (OGP)

توجه داشته باشید که شبکه مشارکت دولت باز (OGP) بین پارلمانی نیست، بلکه بین دولتی است. در حال حاضر ۶۹ کشور عضو این سازمان هستند. مأموریت این نهاد گسترش شفافیت، توانمندسازی شهروندان، مبارزه با فساد و بهره‌گیری از فناوری‌های جدید برای تقویت حکمرانی است.^۶ این موضوع همواره افزایش جریان قانونگذاری باز و فعال و تعداد رو به رشد پارلمان‌هایی که در ایجاد برنامه اجرایی ملی کشور خودشان مشارکت دارند را در این حوزه نشان می‌دهد.

بیش از ۸۰ درصد پارلمان‌های پاسخ‌دهنده، عضویت در حداقل یکی از شبکه‌های بین پارلمانی را اعلام کرده‌اند (چنانچه فدراسیون بین‌المللی انجمن‌ها و مؤسسات کتابداری یا IFLA را در نظر نگیریم عدد مربوطه ۶۵ درصد است). لذا در مقایسه با سال‌های ۲۰۱۰ و ۲۰۱۲ عضویت در شبکه‌های پارلمانی افزایش قابل ملاحظه‌ای را نشان می‌دهد.

1. International Federation of Library Associations and Institutions (IFLA)

2. Africa Parliamentary Knowledge Network (APKN)

3. Commonwealth Parliamentary Association (CPA)

4. European Centre for Parliamentary Research and Documentation (ECPRD)

5. Open Government Partnership (OGP)

6. رجوع شود به: opengovpartnership.org/about

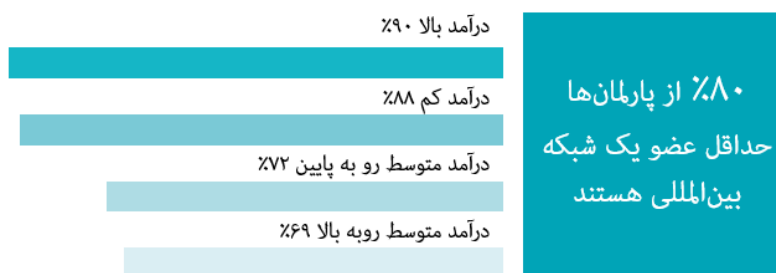
جدول ۱۱. مقایسه درصد عضویت پارلمان‌ها در حداقل یک شبکه بین پارلمانی از سال ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۶

۲۰۱۰	٪۵۹
۲۰۱۲	٪۶۲
۲۰۱۶	٪۶۵

گزارش‌های قبلی نشان دادند که عضویت در شبکه‌های پارلمانی کشورهای پردرآمد و کم‌درآمد بیشتر است و وضعیت در سال ۲۰۱۶ نیز به همین صورت باقی مانده است. ۸۸ درصد کشورهای کم‌درآمد و ۹۰ درصد کشورهای پردرآمد حداقل در یکی از این قبیل شبکه‌ها عضو بودند. این اعداد برای کشورهای با درآمد متوسط رو به پایین ۷۲ درصد و برای کشورهای با درآمد متوسط رو به بالا ۶۹ درصد بود.

نمودار ۲۱. مقایسه درصد عضویت پارلمان‌ها در حداقل یک شبکه بین پارلمانی برحسب درآمد

(تعداد=۹۳)



یک‌پنجم پارلمان‌های پاسخ‌دهنده به حمایت از دیگر پارلمان‌ها می‌پردازند و ۱۸ درصد از پارلمان‌ها کمیته‌هایی را برای نظارت بر همکاری و پشتیبانی میان پارلمانی تشکیل داده‌اند. یک‌چهارم پارلمان‌ها نیز در حال حاضر از سایر پارلمان‌ها پشتیبانی نمی‌کنند، اما عنوان شده است که مایل‌اند در آینده به این کار اقدام کنند. پنج حوزه کاری که پارلمان‌ها در حال حاضر مورد پشتیبانی خود قرار می‌دهند، عبارتند از:

۱. رویه‌ها و فرآیندهای تقنینی (۳۲ درصد)

۲. خدمات تحقیقاتی و کتابخانه‌ای (۲۷ درصد)

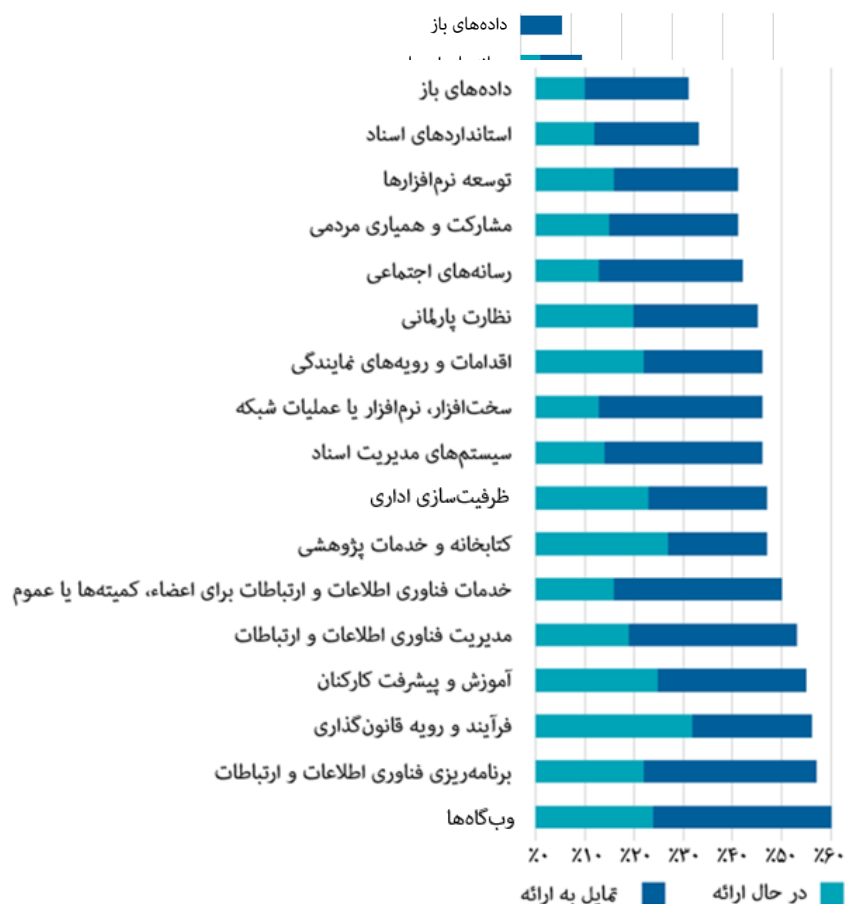
۳. آموزش و توسعه مهارت‌های کارکنان (۲۵ درصد)

۴. وبگاه (۲۴ درصد)

۵. ظرفیت‌سازی اداری (۲۳ درصد)



نمودار ۲۲. مواردی که پارلمان‌ها پشتیبانی دریافت کرده‌اند (تعداد=۷۵)



نمودار ۲۳. موارد و درصد ارائه پشتیبانی پارلمان‌ها به سایر پارلمان‌ها (تعداد=۱۰۱)

سه حوزه‌ای که بیشتر پارلمان‌ها مایل به ارائه خدماتشان هستند یا در حال حاضر خدماتشان را عرضه می‌کنند عبارتند از:

۱. وبگاه‌ها (۵۶ درصد)

۲. برنامه‌ریزی فاوا (۵۶ درصد)

۳. حمایت از رویه‌ها و فرآیندهای تقنینی (۵۵ درصد)

این نشان‌دهنده وجود تقاضا و وجود تمایل برای انجام پشتیبانی میان پارلمان‌هاست. به‌طور متوسط کمتر از یک‌پنجم پارلمان‌ها (۱۸ درصد) در حال دریافت پشتیبانی مستقیم از دیگر پارلمان‌ها هستند. ۲۶ درصد نیز از سازمان‌های غیرپارلمانی کمک دریافت می‌کنند که شامل اتحادیه بین‌المجالس (IPU) و برنامه عمران سازمان ملل متحد (UNDP) می‌شود و تعداد بیشتری از پارلمان‌ها (۴۳ درصد) نیز اظهار داشتند که این خدمات را دریافت نمی‌کنند، اما از پشتیبانی خارجی استقبال می‌کنند.

حوزه‌ای که در آن بیشترین پشتیبانی و حمایت‌ها عرضه می‌شود «رویه‌های پارلمانی و فرآیندهای تقنینی» است که شامل ۱۹ درصد کمک‌های دریافتی پارلمان‌ها از دیگر پارلمان‌ها و ۲۸ درصد خدمات

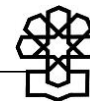
دریافتی از سازمان‌های غیرپارلمانی می‌شود. پشتیبانی برای «ظرفیت‌های اداری» شامل ۱۶ درصد کمک‌های دریافتی بین پارلمانی و ۲۴ درصد کمک‌های دریافتی از سایر سازمان‌ها بوده است.

در پیمایش پارلمان الکترونیکی سال ۲۰۱۶ از پارلمان‌ها خواسته شد که حوزه‌هایی که در حال حاضر پشتیبانی دریافت نمی‌کنند، اما مایل‌اند که خدماتی در این زمینه به آنها عرضه شود را شناسایی کنند. جدول ۱۲ نتایج بررسی در این خصوص را نشان می‌دهد. بسیاری از پارلمان‌ها به این دلیل از فناوری‌های دیجیتال استفاده نمی‌کنند که منابع داخلی (نیروی انسانی، مهارت و منابع مالی) و حمایت خارجی (کمک پارلمان‌ها و نهادهای دیگر) مورد نیاز را برای انجام این امور ندارند.

برنامه پنج‌ساله فاوای پارلمان ترینیداد و توباگو نمونه‌ای از چشم‌انداز سیاستی و درون‌سازمانی و الزام برای درک ارزش فاواست. همچنین نشانگر آن است که پارلمان‌ها چگونه از فناوری اطلاعات برای بهبود کارکردهای خود می‌توانند استفاده کنند. تجربه این کشور نشان می‌دهد که پارلمان‌ها چگونه می‌توانند از یکدیگر حمایت کنند. برنامه پارلمان این کشور با کمک پروژه «حمایت از گسترش فاوا در پارلمان‌های منطقه کارائیب» از سوی اتحادیه اروپا تأمین مالی شده بود و توسط بخش امور اقتصادی و اجتماعی (DESA) سازمان ملل و مرکز جهانی فاوای پارلمانی پیاده‌سازی شد. مشارکت‌کنندگان داخلی عبارت بودند از: راهبران سیاسی و رؤسای پارلمان این کشور (رئیس سنا، معاون اجرایی پارلمان). خبرگانی نیز از پارلمان عوام کانادا دریافت شده بود. رئیس سنای ترینیداد و توباگو بر ارزش و نقش این «دوست مهم» در انگیزش شخصیت‌های برجسته پارلمان تأکید کرد و گفت: «از رویکرد مثبت رئیس و معاون اجرایی سنای کانادا متشکریم که علاقه بسیاری برای همکاری داشتند. آنها تقریباً در سه روز کامل کاری در جلسات شرکت کردند و من نیز در جلسات حضور داشتم». یک پیامد طرح راهبردی فاوا این بود که رهبران عالی را به توسعه یک راهبرد نهادی جامع تشویق کرد. پارلمان ترینیداد و توباگو نمونه‌ای از برنامه‌ریزی یکپارچه در حوزه پارلمان الکترونیکی است که در آن رهبری سیاسی و اداری در فرآیند برنامه‌ریزی مشارکت کردند و مدیران فاوا و مشاوران بیرونی مشاوره فنی و بازخوردی عرضه کردند.

جدول ۱۲. پنج حوزه پارلمان الکترونیکی که بیشتر خواهان پشتیبانی‌اند

دریافت پشتیبانی از سایر پارلمان‌ها	بدون دریافت پشتیبانی از سایر پارلمان‌ها، اما خواهان پشتیبانی	
۰٪	۵۳٪	داده‌های باز
۱۹٪	۵۲٪	مشارکت شهروندان و توسعه
۵٪	۵۱٪	توسعه نرم‌افزار
۵٪	۵۱٪	استانداردهای دیجیتالی کردن اسناد
۴٪	۴۹٪	رسانه‌های اجتماعی



همه پارلمان‌های شرکت‌کننده در پیمایش سال ۲۰۱۶ در حال حاضر از وبگاه برخوردارند. این امر اهمیت اینترنت را به‌عنوان روشی برای تعامل شهروندان بیش‌ازپیش آشکار می‌سازد. براساس یکی از یافته‌های پیمایش پارلمان الکترونیکی سال ۲۰۱۶، اغلب پارلمان‌ها از مدیران عالی و رهبران سیاسی خود جهت تعیین اهداف راهبردی برای وبگاه‌هایشان استفاده می‌کنند. نقش مدیر ارتباطات به‌عنوان عاملی اثربخش در تبدیل تلقی رایج از وبگاه‌ها به‌عنوان بستری فنی به ابزاری مهم برای برقراری ارتباط با ذی‌نفعان مطرح شده است. اغلب وبگاه‌های پارلمانی (۷۵ درصد) توسط بخش فناوری اطلاعات نگهداری می‌شوند و در یک‌سوم از پارلمان‌ها دفاتر مطبوعات و روابط عمومی نیز مشارکت دارند. از دیگر سو وبگاه‌ها همچنان به‌عنوان ابزار اولیه‌ای برای خواندن و بارگیری اطلاعات مطرح‌اند و کمتر به‌صورت تعاملی فعالیت می‌کنند. کار تولید و ارائه محتوا به صورتی متعادل در دفاتر فناوری اطلاعات، روابط عمومی و مطبوعات توزیع شده است. این امر منعکس‌کننده افزایش روزافزون طیف متنوع و مفصلی از اطلاعات انتشاریافته است. این تحقیقات نشان‌دهنده آن است که اغلب پارلمان‌ها همچنان به شیوه «انتشار و پخش» به‌صورت یک‌طرفه عمل می‌کنند. از سال ۲۰۱۲ محتواها به‌مراتب پویاتر و غنی‌تر شده است، اما در تعاملی شدن پیشرفت کمی گزارش شده است.

در شرایطی که ۹۳ درصد از پارلمان‌ها در حال حاضر به انتشار اسناد مرتبط با دستور جلسات خود (در همان روز یا یک روز قبل) می‌پردازند، سطح درآمد در چگونگی ارائه اطلاعات تعیین‌کننده است. در این راستا حرکت به سمت وسوی داده‌های باز و انتشار باز مستلزم سرمایه‌گذاری در سامانه‌های پسخوان و همچنین سرمایه‌گذاری در سطح مدیریت و پذیرش فرهنگی است. همانگونه که پیش از این نیز به آن اشاره شد همه پارلمان‌ها بجز یکی از آنها که به ارائه بی‌درنگ داده‌های باز در مورد اصلاحیه‌های مطرح در جلسات عمومی می‌پردازند.

یکی از یافته‌های مهم پژوهش پارلمان الکترونیکی سال ۲۰۱۶ به این نکته مهم اشاره دارد که به‌رغم آنکه طیفی از ضوابط مطلوب برای حمایت از قابلیت استفاده از وبگاه‌ها در دسترس قرار دارد تنها ۵۳ درصد از پارلمان‌های پاسخ‌دهنده از این ضوابط بهره‌مندند. البته نباید این نکته را از نظر دور داشت که اغلب پارلمان‌ها به‌طور روزافزون در حال ارزیابی وبگاه‌های خود با هدف بهره‌گیری بیش‌ازپیش از دستورالعمل‌های اتحادیه بین‌المجالس برای وبگاه‌های پارلمانی خود هستند.

مهمترین پیشرفت‌های به‌وجود آمده در وبگاه‌ها در چند سال اخیر به معماری فنی، بهبود محتوا و قابلیت استفاده مربوط می‌شود. در سال‌های اخیر همه ابعاد مربوط به قابلیت دسترسی و قابلیت استفاده وبگاه‌های پارلمان‌ها ارتقا یافته‌اند و پارلمان‌ها در تلاش‌اند که محتوا و طراحی وبگاه‌های خود را بر مبنای نیازمندی‌های واقعی (۸۱ درصد در سال ۲۰۱۶ و ۷۲ درصد در سال ۲۰۱۲) و روش‌های قابلیت دسترسی

کاربران، استوار سازند. افزایش چشمگیری نیز در استفاده از ضوابط رسمی نظیر ضوابط ارائه شده از سوی اتحادیه بین‌المجالس و کنسرسیوم وب جهان‌گستر (W3C) دیده می‌شود.

گرچه تنها یک‌چهارم پارلمان‌ها دارای ارزشیابی از تعاملات دیجیتالی خود هستند، اما چشم‌انداز استفاده آنها از ابزارهای اجتماعی و دیجیتالی و بهره‌مندی از شیوه‌های نوآورانه و جدید در به خدمت گرفتن آنها در حال گسترش است. به‌واسطه برنامه‌های کاربردی توسعه‌یافته در داخل کشورها و استفاده از ابزارهای اجتماعی جدید، شهروندان امروزه فرصت‌های به‌مراتب بیشتری دارند تا در مورد پارلمان‌هایشان بدانند و با نمایندگان تعامل داشته باشند.

آخرین پیمایش نشان می‌دهد که نسبت به سال ۲۰۱۲ استفاده از ابزارهای اخذ مشاوره الکترونیکی برای طرح‌ها و لوایح افزایش قابل توجهی نداشته است. استفاده از دادخواست الکترونیکی افزایش کمی داشته و تنها یک‌پنجم پارلمان‌ها را شامل می‌شود. با توجه به رشد استفاده از رسانه‌های اجتماعی، این رسانه‌ها به‌عنوان ابزاری برای برقراری ارتباط میان پارلمان و مردم از تلویزیون و رادیو پیشی گرفته‌اند. شبکه‌های اجتماعی مانند فیس‌بوک تقریباً توسط سه‌پنجم همه پارلمان‌ها استفاده می‌شود و نسبت به سال ۲۰۱۲ افزایش ۸۰ درصدی داشته است. ابزارهایی مانند توییتر و واتس‌آپ نیز به‌طور فزاینده‌ای استفاده می‌شوند. این استفاده از ابزارهای اجتماعی نمی‌تواند موجب کاهش اهمیت وبگاه‌های پارلمانی شود. در واقع منابع اجتماعی می‌توانند پیشران استفاده بیشتر از محتواهای پیچیده و غنی به‌صورت برخط شوند.

واضح است که شبکه‌های اجتماعی و برنامه‌های کاربردی مانند پیام‌رسان‌های آنی به‌عنوان کانال‌های اضافی در نظر گرفته می‌شوند، اما جایگزین کانال‌های دیگر نیستند. اهمیت پست الکترونیکی به‌عنوان روشی که استفاده وسیعی میان اعضای پارلمان دارد، با وجود گسترش شبکه‌های اجتماعی کاهش نیافته است.

برنامه‌های کاربردی اشتراک‌گذاری ویدئو و عکس نیز محبوبیت دارند، اعضای ۵۵ درصد از پارلمان‌ها از ابزارهای ویدئویی مانند یوتیوب استفاده می‌کنند و ۴۴ درصد نیز از ابزارهای اشتراک‌گذاری تصویر مانند فلیکر استفاده می‌کنند. کمیسیون‌ها نیز به‌صورت فزاینده از ابزارهای دیجیتالی اجتماعی برای برقراری ارتباط با شهروندان استفاده می‌کنند و یا اطلاعاتشان را به‌صورت برخط منتشر می‌سازند. یک‌سوم از پارلمان‌ها پذیرش برخط لایحه را برای کمیسیون‌های خود مجاز ساخته‌اند.

از نظر پارلمان‌ها، بزرگ‌ترین مزیت ابزارهای دیجیتالی، ایجاد توانایی آگاهی‌بخشی به شهروندان درباره سیاست و تقنین (۷۴ درصد) و نحوه کار پارلمان (۶۴ درصد) است. استفاده از ابزارهای دیجیتالی برای افزایش مشارکت و تعامل شهروندان در فرآیندهای سیاسی نیز اهمیت دارد، اما برای تحقق این امر تنها رعایت موارد فنی حائز اهمیت نیست، بلکه فراتر از آن تحقق این امر نیازمند پشتیبانی از سوی بالاترین سطوح نهادهاست.

تمرکز بیشتر پارلمان‌ها بر انتشار و اطلاع‌رسانی است و کمتر تعامل فعال را دنبال می‌کنند درحالی‌که پروژه‌های بعضی پارلمان‌ها مانند هکرلب برزیل راهکارهای مؤثری برای ایجاد توانمندی دیجیتالی و



بهبود روابط با شهروندان است. به نظر می‌رسد تعداد اندکی از پارلمان‌ها آمادگی دارند که از ابزارهای دیجیتال برای اهداف افزایش مشارکت یا تصمیم‌گیری استفاده کنند. این فقدان مشارکت و تعامل فعال در کمبود محتوای مخصوص جوانان نیز نمود یافته است.

اشتراک، همکاری و مبادله میان پارلمان‌ها از مدت‌ها قبل شکل گرفته است. پیمایش پارلمان الکترونیکی سال ۲۰۱۶ نشان می‌دهد که شبکه‌های بین پارلمانی مورد قبول باقی مانده‌اند. IFLA، شبکه‌ای با موضوع خدمات تحقیقاتی و کتابخانه‌ای وسیع‌ترین، فعال‌ترین و مؤثرترین نمونه در این زمینه است. دورنمای شبکه جهانی IFLA است و از این نظر از شبکه‌های اروپایی، آمریکای لاتین و منطقه کارائیب متمایز می‌شود. چهارپنجم پارلمان‌ها حداقل عضو یک شبکه همکاری اعم از IFLA و شبکه‌های منطقه‌ای هستند.

پارلمان‌ها در حال حاضر از یکدیگر حمایت می‌کنند و تمایل و اراده خودشان برای همکاری را اعلام می‌کنند. حوزه وسیعی در این زمینه مانند توسعه وبگاه، برنامه‌ریزی فاوا، پشتیبانی از فرآیندهای تقنینی از سوی دیگر پارلمان‌ها، ارائه پشتیبانی در زمینه داده‌های باز، توسعه برنامه‌های کاربردی، رسانه‌های اجتماعی یا همکاری و پیام‌رسانی به مردم وجود دارد. اینها حوزه‌هایی هستند که پارلمان‌ها بیشترین تمایل به دریافت کمک را داشته‌اند، اما تاکنون کمکی دریافت نکرده‌اند. این تمایز نشان می‌دهد که برای پشتیبانی راهبردی و انتقال دانش و مهارت به‌ویژه در حوزه‌های جدید و نوظهور مانند داده‌های باز، رسانه‌های اجتماعی و در دسترس بودن پشتیبانی برای مشارکت شهروندان و فعالیت‌های پیام‌رسانی و اطلاع‌رسانی به شهروندان باید کارهای بیشتری صورت گیرد.

منبع و مأخذ

- IPU, "World e-Parliament Report 2016", Inter-Parliamentary Union (IPU), 2016.



مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شماره مسلسل: ۱۵۹۶۰

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: گزارش پارلمان الکترونیکی سال ۲۰۱۶: ۴. وبگاه‌های پارلمانی و ارتباطات پارلمانی

نام دفتر: مطالعات ارتباطات و فناوری‌های نوین (گروه فناوری اطلاعات و ارتباطات)
ترجمه و تدوین‌کنندگان: فاطمه علوی، محمدمین فصیحی، ابوالقاسم رجبی، حسن پوراسماعیل
ناظران علمی: حسین افشین، مهدی فقیهی
متقاضی: رمضانعلی سبحانی‌فر (رئیس کمیته ارتباطات و فناوری اطلاعات مجلس شورای اسلامی)
ویراستار تخصصی: _____
ویراستار ادبی: _____

واژه کلیدی:

پارلمان الکترونیکی



تاریخ انتشار: ۱۳۹۷/۵/۸